UČITEĽSKÉ NOVINY

57/2014, 26. november 2014 | Dvojtýždenník o školstve a vzdelávaní | Rozširované bezplatne, Ročník LXI

Pred štvrťstoročím...

Šestnásteho novembra 1989 bol štvrtok. Počasie ešte celkom príjemné, za dverami čakali prvé prízemné mrazíky. Na ministerstve školstva sa riešili témy gorbačovskej demokratizačnej prestavby školstva, rozpracovávali sa závery celoštátnej konferencie učiteľov z Prahy s ohľadom na závery 13. zasadania ústredného výboru strany a celoslovenskej konferencie k výročiu Povstania, ktorá sa konala krátko predtým v Banskej Bystrici. Námestník ministra školstva Ľudovíta Killára Matej Beňo podnecoval svojich podriadených do aktívnejšieho prístupu k riešeniu problémov škôl. Ako nóvum sa zaviedli porady s celým úsekom základného a stredného školstva na veľkej chodbe na piatom poschodí budovy na Suvorovovej (dnes Dobrovičovej) ulici, kde sídlilo vtedajšie Ministerstvo školstva, mládeže a telesnej výchovy Slovenskej socialistickej republiky. (Do budovy sa vtedy zmestilo ešte aj ministerstvo spravodlivosti a ministerstvo poľnohospodárstva. Dnes sú v nej už len poľnohospodári, a aj tí už hovoria, že majú málo priestoru...)

Na porade úseku základného a stredného školstva k návrhu úloh do vedecko-výskumnej činnosti Šaňo Fibi, vedúci oddelenia národnostného školstva, požadoval, aby sa tam dostal aj obsah toho, čo je to demokratizácia v školstve. Inšpektor Dr. Jozef Brunovský navrhoval, aby sa skúmala téma administratívno-byrokratického riadenia školy a školstva a obsah a formy verejnej kontroly práce školy. RNDr. Ján Hudec z odboru stredných škôl podal návrh, aby odborníci zadefinovali, čo je obsahom a podstatou školskej (žiackej a učiteľskej) samosprávy, ale aj to, čo je podstatou prestavby školy a ako získať pedagogických pracovníkov pre jej ciele. Riaditeľ odboru stredných odborných učilíšť Ing. Štefan Bojtár predniesol návrh, aby sa vyskúmalo, ako zapojiť užšie okolie do pomoci škole. Riaditeľ odboru starostlivosti o učiteľa a súčasne predseda strany na ministerstve Július Gál žiadal, aby sa výskumníci v rezorte zaoberali aj tým, ako zabezpečiť účasť vynikajúcich učiteľov na tvorbe školskej politiky a ako využiť ich skúsenosti. Okrem toho navrhoval, aby sa do plánu úloh výskumu dostalo, čo je to demokracia v škole, a aby sa urobila analýza zdravotného stavu, sociálnej a kultúrnej úrovne pedagogických pracovníkov na Slovensku. Ďalšie návrhy sa týkali tém prestavby školy, účasti spoločnosti na výchove a vzdelávaní vrátane vplyvu rozhlasu a televízie, metód a ciest zabezpečenia informovanosti pedagogických pracovníkov o politických a odborných otázkach práce školstva a neopomenula sa ani téma metód a foriem práce dobrého riaditeľa školy a optimalizácie vnútorného riadenia školy.

Normálny pracovný socialistický deň... Až popoludní okolo tretej sa začali šíriť od ucha k uchu informácie, že pred Pionierskym palácom na vtedajšom Mierovom námestí je zhromaždenie študentov, ktorí sa pohli mestom, spievajú, tancujú a vraj aj skandujú rôzne heslá.

Študenti sa pochytali za ruky a vybrali na Hviezdoslavovo námestie, kde

(pokračovanie na strane 2)

Minister prijal vtipnú výzvu ocenených študentov odfotiť sa s nimi „na Jamesa Bonda“. **Foto Ľubomír PAJTINKA**

Minister oceňoval vášnivo zvedavých

Osemdesiatdva mladých talentovaných chemikov, matematikov, športovcov či hudobníkov, ktorí v minulom školskom roku úspešne reprezentovali Slovensko na medzinárodných predmetových olympiádach, športových či umeleckých súťažiach, si v utorok na Martina na bratislavskom hradnom vŕšku v hoteli Bôrik prevzalo z rúk ministra školstva Petra Pellegriniho Pamätné listy sv. Gorazda. Ocenenie im minister odovzdal pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva.

Keď sa kedysi novinári pýtali Alberta Einsteina, koľko musel mať nadania, aby dosiahol svoje mimoriadne úspechy, s úsmevom im odpovedal: „Nemám žiadne nadanie, som iba vášnivo zvedavý!“ Zvedavosť je aj dnes devízou úspešných v ktoromkoľvek veku, v tom školskom však hádam najviac. Samozrejme, k nej patrí tvrdá práca, teda štúdium, dobré nápady, riešenia, vytrvalosť, cieľavedomosť a chuť hľadať riešenia a víťaziť.

Slovensko dnes viac ako inokedy potrebuje práve takéto typy mladých ľudí. Od škôl a učiteľov sa očakáva, že budú podporovať rast talentov a mladých, ktorí majú niekedy aj netradičné myslenie, neobvyklé spôsoby premýšľania, tvorivé vírenie myšlienok a možno aj neštandardné správanie. Výnimočnosť ich ospravedlňuje a vyžaduje si toleranciu pri ich odbornom raste a rozvoji.

Podľa ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Petra Pellegriniho je ocenenie poďakovaním i povzbudením, že sa títo žiaci dali na neľahkú cestu. „Súťažiť v prírodovedných či vo fyzikálnych olympiádach nie je dnes jednoduché, preto si vážim ich úsilie a snahu presadiť sa,“ povedal minister. Oceneným zaželal, aby úspechy dosahovali aj naďalej a využili svoje sily a um v prospech celej spoločnosti. Zároveň pripomenul odkaz Dňa boja za slobodu a demokraciu, kde práve študenti zohrali významnú úlohu. „Bol by som rád, keby boli pozitívnym príkladom pre ostatných rovesníkov a mohli motivovať aj samotných pedagógov a vedenia škôl, aby vytvárali priaznivé podmienky na prácu takýchto žiakov,“ povedal minister.

Medzi ocenených študentov patria napríklad zlatí medailisti z celosvetovej olympiády environmentálnych projektov I-SWEEP, z celosvetovej súťaže mladých vedcov Intel ISEF v USA či ďalších medzinárodných predmetových olympiád. Zoznam všetkých 82 ocenených prinesieme v nasledujúcom čísle Učiteľských novín.

Ľubomír PAJTINKA

Rozvoj produktívnej jazykovej kompetencie v nemeckom jazyku

(II. časť)

Národný projekt *Vzdelávanie učiteľov v súvislosti s tvorbou školských vzdelávacích programov* prispeje k rozvoju produktívnej jazykovej kompetencie žiaka. Tento fakt pozitívne hodnotí aj recenzentka nového multimediálneho vzdelávacieho DVD s ukážkou vyučovacej hodiny nemeckého jazyka Ing. Beáta Menzlová zo Štátneho pedagogického ústavu.

Pani Menzlová, v čom je najväčšie pozitívum tejto modernej didaktickej pomôcky?

Myslím si, že vyučovacia hodina zachytená na DVD môže pomôcť najmä začínajúcim pedagógom. Ale inšpiráciou bude určite aj pre pedagógov gymnázií či iných stredných škôl. A aj keď je ukážková hodina prispôsobená vedomostnej úrovni žiakov v bilingválnom prostredí, formálne model výučby cez neustálu komunikáciu v cudzom jazyku využívajú aj učitelia v nebilingválnych školách. Ukážkovú hodinu nemeckého jazyka môžu brať pedagógovia ako námet na prípravu a vedenie vlastnej vyučovacej hodiny. Možno pomôže zmeniť v školách to, čo často konštatujeme, že na hodinách nedávajú žiakom priestor na rozvoj produktívnych zručností a žiaci ich následne nezvládajú na požadovanej úrovni. Toto multimediálne DVD je pre učiteľov prínosom, lebo napriek rôznym formám ďalšieho vzdelávania im chýbajú praktické ukážky vyučovania. Zároveň im poskytuje nielen didaktický základ na vyučovanie nemeckého jazyka, ale poukazuje aj na možnosť organizovania vyučovacej hodiny.

Podmienkou úspechu výučby je aj príjemné prostredie, kde žiaci majú radosť z učenia sa. Pedagógovia pracujú aj s touto informáciou, mnohí v triedach vytvárajú skupiny, upúšťajú od klasického sedenia žiakov v školských laviciach. Multimediálne DVD ukazuje tiež, aké zaujímavé didaktické pomôcky si môže pedagóg pred vyučovaním pripraviť. Ako hodnotíte tento fakt?

Dobre pripravená vyučovacia hodina má zásadný vplyv na tvorivú atmosféru, ktorá zase prispieva k vyššej vedomostnej úrovni. Žiaci sa rýchlejšie a ľahšie učia, ak vedú dialóg s učiteľom a navzájom medzi sebou. Prostredníctvom scénok rozohrávajú tému Životné prostredie. Pozitívne hodnotím výber témy, ktorá je stále aktuálna. Navyše je

(pokračovanie na strane 3)

Operačný program VZDELÁVANIE

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
Kód ITMS: 26110130085

Pozitívna psychológia v škole

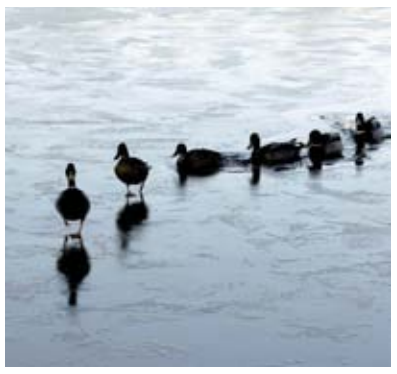

Strany 4 a 5

Aby študenti milovali vaše hodiny

Strana 5

Školstvo v regiónoch

Strany 6 a 7

Školopovinnosť vo svete

Strana 8

eTWINNING

V Ríme sa zídu stovky pedagógov

Viac ako 500 učiteľov z krajín Európy sa oboznámi, ako eTwinning prispieva k otváraniu systémov vzdelávania prostredníctvom inovačných spôsobov vyučovania a učenia sa. Práve tejto téme je venovaná medzinárodná konferencia, ktorá sa bude konať v Ríme v dňoch 27. – 29. novembra. Slovensko na nej bude zastupovať desať učiteľov a učiteliek zo základných a stredných škôl.

Program konferencie bude zameraný na zdieľanie novej praxe, objavovanie nových spôsobov vyučovania a posilnenie etwinningovej komunity prostredníctvom worshopov, interaktívnych diskusií a neformálnych stretnutí. Konferencia bude tiež príležitosťou osláviť vynikajúce výsledky v spolupráci škôl v programe eTwinning. V priebehu záverečného dňa bude panel expertov a pedagógov spolu s účastníkmi diskutovať o tom, ako eTwinning zvyšuje kompetencie žiakov a učiteľov.

Do programu Európskej komisie eTwinning, ktorý sa realizuje už deviaty rok, je zapojených takmer 280-tisíc zaregistrovaných učiteľov v 42 krajinách, ktorí spolu komunikujú, pracujú a zakladajú cezhraničné vzdelávacie projekty. Program eTwinning potvrdzuje svoju úlohu vo vytváraní európskeho priestoru na vzdelávanie. Pomáha učiteľom spolupracovať, spájať sa a zdieľať prostredníctvom najväčšej vzdelávacej komunity v Európe.

Na Slovensku program organizačne zabezpečuje Národná služba pre elektronickú spoluprácu škôl pri Žilinskej univerzite v Žiline s podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. **(ed)**

Pred...

(dokončenie zo strany 1)

pred pol druha rokom vtedajšia moc vodnými delami rozohnala manifestáciu veriacich. Cestou skandovali: Slobodu slova! Nechceme reaktor! Chceme vidieť reformy! Chceme školy pre všetkých! Demokraciu, demokraciu! Slobodu bratislavskej päťke! Niektorí okoloidúci sa odvracali, iní, naopak, študentov podporili, niektorí sa dokonca pridali. Na Hviezdoslavovom námestí vysokoškoláci vytvorili kruh a opäť zaspievali študentskú hymnu a skandovali: My chceme slobodu!

Okolo štvrtej sa tento „had“ mladých ľudí držiacich sa za ruky dostal až pred ministerstvo. Vrátnici zatvorili dvere, nikoho nevpúšťali dnu a von sa dalo dostať tiež dosť ťažko. O štvrť na päť sa zamestnancom ministerstiev končil pracovný čas, museli teda čakať a sledovať, čo sa deje. Študenti skandovali, padali rôzne výzvy a požiadavky, ale všetko v kultúrnom duchu. Azda najhlasnejšie kričal Vlado Dočkal, vtedy mladý pracovník Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie... Medzi študentov vyšli predseda komunistov v Bratislave Gejza Šlapka i riaditeľ odboru vysokých škôl Ján Porvazník a dali im návrh, aby si vybrali zástupcov a na druhý deň prišli rokovať o svojich požiadavkách na úrad. Oficiálnym cieľom študentov bol protest proti vtedajšiemu návrhu vysokoškolského zákona a požiadavka akademických slobôd, rečníci žiadali aj prepustenie Jána Čarnogurského, skutočnú demokraciu, slobodu cestovania a podobne. K plánovanému rokovaniu však už nedošlo – v nasledujúci deň potlačili v Prahe študentský pochod a revolučná špirála sa rozkrútila.

Od týchto dní sme si už na našich stoloch či stenách vymenili kalendár dvadsaťpäťkrát...

Ľubomír PAJTINKA

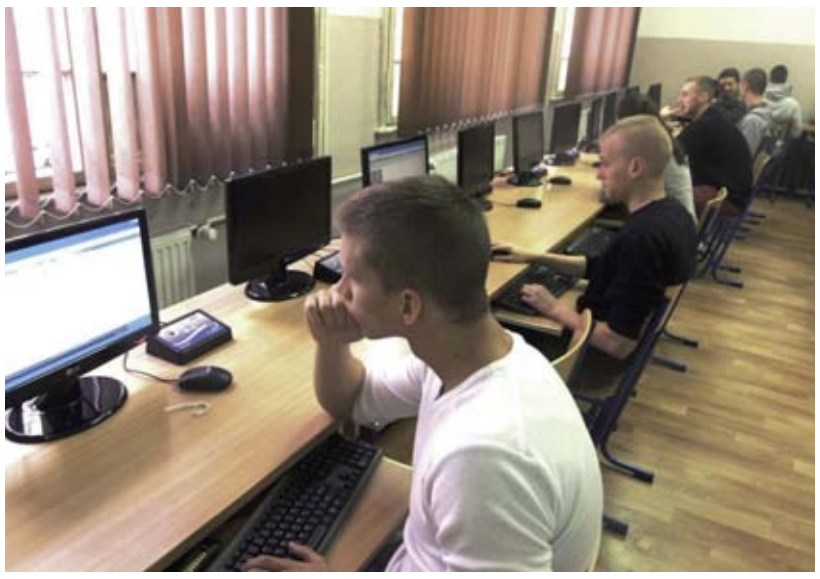

Žiaci Strednej priemyselnej školy strojníckej v Bratislave absolvovali v systéme e-Test test z anglického jazyka.

Moderný testovací systém pre školy

E-TEST

Odborný tím Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM), viac ako 600 učiteľov-autorov úloh a testov a približne 1 660 škôl na Slovensku už začína pracovať s novým elektronickým testovacím systémom e-Test. Vytvárajú sa tak základné podmienky na postupné zavádzanie elektronického testovania do škôl ako objektívnej, modernej a bezpečnej formy merania vedomostí žiakov. Slovensko uvádza do prevádzky vlastný unikátny elektronický testovací systém, čím potvrdzuje ambíciu sledovať trendy vyspelých krajín v oblasti hodnotenia kvality vzdelávania.

NÚCEM naplnil jeden z cieľov národného projektu *Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania* (*E-test*). Školám zapojeným do projektu začína sprístupňovať nový elektronický testovací systém e-Test. Učitelia a žiaci zo zapojených škôl začínajú od novembra tohto roka vstupovať do vlastného portálu, v ktorom budú pracovať. Stovky učiteľov z celého Slovenska, ktorí tvoria úlohy na základe moderných metodík špeciálne pre projekt, ich už postupne vkladajú do unikátneho elektronického systému a napĺňajú banku úloh a testov.

Systém e-Test bude ponúkať školám a učiteľom niekoľko druhov testovaní. Popri realizácii národných certifikačných meraní výsledkov vzdelávania (Maturita on-line a Testovanie 9 on-line) to budú školské testovania (školy ich môžu využiť napríklad na vstupné alebo koncoročné preverovanie vedomostí) a učiteľské testovania. *„Učiteľ si bude môcť zo školskej databázy úloh vybrať už hotový test alebo si ho upraviť podľa vlastných požiadaviek a vopred si pripraviť testovanie žiakov svojej triedy v termíne, ktorý mu vyhovuje,“* hovorí riaditeľka NÚCEM-u Romana Kanovská a dodáva, že testovanie elektronickou formou bude objektívnejšie a prácu učiteľov uľahčí a zrýchli. *„Systém e-Test hneď po ukončení testovania vyhodnotí odpovede na zatvorené úlohy a žiak sa hneď dozvie svoju percentuálnu úspešnosť z tohto typu úloh. Veľmi to ušetrí čas pedagógom, ktorí predtým opravovali klasické písomky často po nociach.“* Odpovede žiakov na otvorené úlohy v teste vyhodnotí tím odborníkov NÚCEM-u, čo zaručuje vyššiu objektivitu hodnotenia.

Dôležitou vlastnosťou e-Testu je ochrana úloh a testov v centrálnej databáze a zamedzenie prístupu žiakov k nepovoleným pomôckam pri riešení testu (napr. internetovým prehliadačom či školskej siete).

E-Test obsahuje tiež autorský nástroj na tvorbu úloh a testov, automatizovaný schvaľovací proces na zaručenie kvality úloh a testov, podporu pilotovania testov aj realizácie testovania schválených testov, čo je zásadné pre celý proces – od vzniku úloh a testov až po ich umiestenie v banke úloh a testov. Systém ďalej zabezpečuje vyhodnotenie testov, štatistické spracovanie a zverejnenie výsledkov a ich archiváciu. *„Prístup do systému budú mať všetci žiaci a pedagogickí zamestnanci zapojených škôl, ktorí sa zúčastňujú na projekte,“* približuje R. Kanovská.

Novinkou a zároveň z pedagogického hľadiska významným prínosom pre školy sú hodnotiace správy (reporty), ktoré e-Test umožňuje vytvárať na základe nameraných výsledkov žiakov a škôl. V reportoch budú spracované údaje o vývoji úspešnosti tak školy, ako aj žiakov konkrétnych tried v rôznych testoch. V prípade vývoja úspešnosti školy sa zobrazí v grafe porovnanie jej úspešnosti s celkovou úspešnosťou škôl v testovanej vzorke, s úspešnosťou škôl rovnakého druhu, toho istého zriaďovateľa či v danom kraji. NÚCEM a samotné školy budú mať užitočný elektronický nástroj, ktorý im pomôže porovnávať vzájomnú úspešnosť v testoch až na úroveň triedy. *„Realizácia štandardizovaných testov, ktoré objektívnejšie zhodnotia vedomosti každého žiaka, ale i možnosť školy porovnať svoje výsledky s ostatnými školami sú dôležitou pomôckou pre riaditeľov škôl na autoevalváciu a skvalitňovanie vzdelávacieho prostredia v škole. Aj s ich pomocou môžu riaditelia zefektívňovať vyučovací proces a učitelia upravovať prácu so žiakmi na hodinách tak, aby napredovali,“* hovorí o elektronickom testovacom systéme štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Juraj Draxler.

Prácu s novým elektronickým systémom e-Test si od minulého týždňa až do januára 2015 precvičujú žiaci II. stupňa základných škôl a stredoškoláci počas overovania nových testov a testovacích zošitov z viacerých predmetov. V priebehu novembra sa do testovania prostredníctvom počítačov zapoja aj žiaci 5. ročníka vybraných základných škôl, ktorí na preverenie vedomostí využijú testy z Testovania 5.

Dodávateľom e-Testu je víťaz verejného obstarávania spoločnosť IBM Slovensko. *„Sme veľmi radi, že sme sa mohli v spolupráci s NÚCEM-om podieľať na tvorbe takého robustného systému, akým je e-Test. Rast vzdelanostnej úrovne žiakov a študentov je základným predpokladom na tvorbu znalostnej ekonomiky, ktorú IBM na Slovensku pomáha budovať už niekoľko rokov. Elektronický testovací systém e-Test je unikátnym riešením, ktoré dokáže jednoznačne identifikovať, otestovať a ohodnotiť výsledky testov žiakov a zároveň slúži aj ako nástroj na tvorbu úloh a samotných testov,“* hovorí generálny riaditeľ IBM Slovensko Martin Murgáč.

Systém e-Test dokáže zabezpečiť vytvorenie, klasifikáciu a uloženie tisícok úloh a testov na certifikačné a školské testovania takým spôsobom, aby nemohlo dôjsť k ich predčasnému zverejneniu. Všetky testy a úlohy vytvorené na certifikačné testovanie systém podpíše a bezpečne zakryptuje s využitím najmodernejších softvérových technológií. Na vývoji softvérového systému e-Test, ktorý bol vytvorený na Slovensku, sa podieľala viac ako stovka špecialistov.

Mária GREBEŇOVÁ-LACZOVÁ, manažérka publicity národného projektu E-test

NÚCEM
NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH MERANÍ VZDELÁVANIA

Operačný program VZDELÁVANIE

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/ Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Týždeň vedy a techniky overil talent žiakov

TA ZVOLEN

Už štvrtý ročník súťaže Technický talent sa uskutočnil v rámci tohtoročných podujatí Týždňa vedy a techniky na Slovensku. Vo štvrtok 13. novembra si na nej overili svoje nadanie a talent žiaci deviateho ročníka základných škôl zo Zvolena. Miestom zdravej súťažnej atmosféry sa stali priestory Technickej akadémie (TA) vo Zvolene.

Medzi najzaujímavejšie patrili disciplíny, v ktorých si žiaci pod dohľadom učiteľov odborných predmetov a majstrov odborného výcviku TA Zvolen vyskúšali manuálne zručnosti, ako napr. montáž a demontáž modelu prevodovky, zloženie jednoduchých prevodov, výmenu kolesa na automobile, zapájanie elektrotechnických schém a mnohé iné. Disciplíny prebiehali súčasne vo viacerých učebniach a skupiny piatich súťažiacich žiakov za každú základnú školu sa vystriedali v každej disciplíne.

Súťažiacim sa prihovoril aj štátny tajomník ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Juraj Draxler a deťom odovzdal diplomy. „Som rád, že som mohol osobne spoznať takých šikovných mladých ľudí, ktorí už teraz vo svojom veku majú rozsiahle vedomosti o technike. Verím, že mnohí z nich budú v budúcnosti pokračovať v tomto smere i na technických univerzitách,“ povedal.

(mš), foto TA Zvolen

NOVELIZÁCIA

K zákazu prepúšťania učiteľov o krok bližšie

Prázdninovému prepúšťaniu učiteľov od nového roka odzvoní. V parlamentne je už totiž novela Zákonníka práce a zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch, ktorá to zakazuje. „Prázdninové prepúšťanie učiteľov je amorálne a ako sme pred niekoľkými týždňami prisľúbili, musí prestať,“ povedal minister školstva, vedy, výskumu a športu Peter Pellegrini.

Podľa novely pracovný pomer na dobu určitú bude môcť zamestnávateľ dohodnúť s pedagogickým zamestnancom najkratšie do 31. augusta, teda na obdobie do konca školského roka. Táto podmienka nebude platiť, ak školy budú prijímať učiteľov na zastupovanie, či už z dôvodu materskej, alebo rodičovskej dovolenky.

„Som rád, že sme v pomerne krátkom čase spolu našli spôsob, ako zamedziť takémuto zneužívaniu učiteľov. Sme presvedčení, že školy, ktoré takto konajú, porušujú Zákonník práce,“ informoval minister práce, sociálnych vecí a rodiny Ján Richter. Podotkol, že inšpektoráty práce takéto porušenie Zákonníka práce sankcionujú.

Počty učiteľov, ktorí prichádzali o prácu vždy pred letnými prázdninami, boli pritom alarmujúce – v júni ich prišlo na úrady práce 2 050, pričom 1 650 od prvého septembra opäť nastúpilo do práce. V drvivej väčšine šlo o učiteľov z tých istých škôl. **(min)**

DEDIČSTVO

Zdigitalizovaná história Oravy a Liptova

Tradície, kultúrne dedičstvo a umenie starých mám je v súčasnom trende globalizácie čoraz ťažšie udržiavať. S cieľom uchovávať ich aj na Slovensku podporila Európska únia projekty zamerané na digitalizáciu v rámci Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Projekt *Objavovanie strateného v čase, umenie remesla etnografického charakteru regiónov Liptova a Oravy* spustila zvedavosť. Čo sa asi nachádza v truhliciach

(pokračovanie na strane 3)

UČITEĽSKÉ NOVINY
Dvojtýždenník o školstve a vzdelávaní

Vydáva Štátny inštitút odborného vzdelávania pod poradovým číslom 20/2014.

Adresa vydavateľa:
Bellova 54/a, 833 63 Bratislava,
IČO: 17314852

Učiteľské noviny vychádzajú ako súčasť národného projektu *Vzdelávanie učiteľov v súvislosti s tvorbou školských vzdelávacích programov*.

Adresa na doručovanie pošty:
Vydavateľstvo Parentes
P. O. Box 17, 902 01 Pezinok
e-mail: uciteliazneba@gmail.com

Šéfredaktor:
PhDr. Ľubomír Pajtinka, PhD.,
tel.: + 421 904 700 570,
e-mail: uciteliazneba@gmail.com

Redakčný tím:
prof. PhDr. Miron Zelina, DrSc.,
e-mail: zelina@fedu.uniba.sk

Dušan Mikolaj,
e-mail: dusanmikolaj@gmail.com

Mgr. Milan Soukup,
e-mail: mgr.milan.soukup@gmail.com

Mgr. Tomáš Mikolaj,
e-mail: mykolight@gmail.com

Design:
Branislav Malík, ARTWORK

Nevyžiadané rukopisy nevraciame.

Redakcia si vyhradzuje právo upraviť titulok príspevku a vykonať v rukopise potrebné štylistické, jazykové a ďalšie úpravy, ako aj rozhodnúť o jeho nezaradení.

Redakcia sa nemusí stotožňovať s obsahom príspevkov.

Forma zverejnenia:
internetová stránka vzdelávacieho portálu ŠIOV: http://distancne.vzdelavanie.siov.sk/mod/folder/view.php?id=25.

Technická príprava v Tlmačoch

ASFEU

Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ

Operačný program VZDELÁVANIE

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Stredná odborná škola (SOŠ) technická v Tlmačoch vďaka eurofondom zvyšuje šance svojich žiakov na trhu práce. Od februára 2014 realizuje projekt finančne podporený z Európskeho sociálneho fondu s názvom *Ak mi niečo vysvetlíš – zabudnem, ak mi to ukážeš – zapamätám si, ale ak to urobím – pochopím*. Jeho zámerom je zaviesť vyučovanie odborov strojný mechanik, mechanik-elektronik, pracovník marketingu, mechanik strojov a zariadení a programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení priamo v praxi.

Trendy vzdelávania, odborná náročnosť, rozvoj technológií i konkurenčné prostredie na trhu práce sú pre školu hnacím motorom úspešnej realizácie projektu a následných úspechov jej žiakov. Vzhľadom na charakter školy, ktorá už 64 rokov vychováva odborníkov v oblasti strojárstva, elektrotechniky a ekonomiky, sa v projekte zamerali na obnovu a doplnenie didaktických pomôcok, výpočtovej techniky, strojov, zariadení, knižničného fondu a softvéru. Aj vďaka tomuto vybaveniu pedagógovia školy dokážu modernizovať svoje vyučovacie hodiny, aby boli pre študentov atraktívnejšie a pútavejšie. Tomu predchádza vzdelávanie samotných pedagógov a ich odborný osobnostný rozvoj. Práve v týchto dňoch sa začínajú vzdelávať v oblasti žiackych projektov a digitálneho obsahu vzdelávania. V súvislosti s novými technickými zariadeniami a softvérmi sú školenia zamerané napríklad na programovanie CNC strojov, senzoriku, PLC systémy či programovateľné stavebnice. Nadobudnuté vedomosti a poznatky zo vzdelávaní budú pedagógovia uplatňovať nielen v odborných, ale aj vo všeobecnovzdelávacích predmetoch a v neposlednom rade i na odbornom výcviku. V rámci projektu vytvoria nové vzdelávacie materiály, ako napríklad prezentácie, pracovné listy, interaktívne testy, učebné texty, zadania na žiacke projekty a názorné učebné pomôcky a zavedú ich do vyučovania. Vďaka využitiu zakúpených moderných didaktických pomôcok, doplneného knižničného fondu a interaktívneho vybavenia učební sa zároveň menia aj metódy a formy práce so žiakmi počas vyučovania. Zmeny, ktoré sa uskutočnia až v 23 predmetoch, budú smerovať k napĺňaniu požiadaviek trhu práce aj vyššieho vzdelávania, stanovených z analýzy potrieb potenciálnych zamestnávateľov v regióne a inštitúcií zaoberajúcich sa pokračujúcim vzdelávaním.

Získavanie praktických zručností.

Odborný výcvik žiakov.

Praktické vzdelávanie

Príkladom prepojenia jednotlivých predmetov s praxou je napríklad výroba konkrétneho žiackeho produktu. Na predmete technické kreslenie si žiaci za pomoci softvéru AutoCAD nakreslia technický výkres v grafickom programe. V rámci vyučovacieho predmetu technológia si pripravia technologický postup výroby. A nakoniec na odbornom výcviku si daný návrh výrobku samostatne vyhotovia. *„Práve tu si žiaci začínajú uvedomovať prepojenie teórie s praxou. Tiež chápu, že šikovný odborník musí mať nielen šikovné ruky, ale aj odborné vedomosti,“* uviedla Ing. Jana Mrázová, riaditeľka SOŠ technickej v Tlmačoch a zároveň projektová manažérka.

Vďaka didaktickým pomôckam, ktoré budú dodané z finančných prostriedkov projektu, sa dielne odborného výcviku stanú modernejšie a atraktívnejšie pre žiakov. Za zmienku stojí multifunkčný merací prístroj, tester elektrických spotrebičov, tester strojov a zariadení, pásová píla či moderné zváracie zdroje, ale aj rôzne digitálne meracie prístroje. Škola získala na projekt nenávratný finančný príspevok vo výške viac ako 302-tisíc eur a jeho realizáciu plánuje ukončiť v júli 2015.

Odbor informovania a publicity ASFEU
Foto archív SOŠ technickej Tlmače

Zdigitalizovaná história...

(dokončenie zo strany 2)

starých mám? Odpoveď našli študenti pod vedením svojich pedagógov priamo v teréne, kde nachádzali zabudnuté vzácne predmety – od odevu po hudobné nástroje či zanedbané maľby.

Zozbieraný materiál – autentické audiovizuálne nahrávky rozhovorov, ukážky remeselných postupov, obliekania krojov, zvukové nahrávky piesní, dobové fotografie aj darované originálne artefakty – sa stali súčasťou študijnej zbierky Centra etnografie a umenia ružomberskej univerzity. Centrum bolo zriadené v rámci projektu a otvorené a sprístupnené akademickej obci.

Na projekt, ktorý sa realizoval od novembra 2009 do februára 2012 na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity, získala univerzita nenávratný finančný príspevok viac ako 200-tisíc eur z Operačného programu Výskum a vývoj.

Pokračovaním prvotného cieľa zamerať sa na minulosť je následná digitalizácia znovuobjavených diel, ktorú riešil ďalší projekt *Zlepšovanie infraštruktúry na Katolíckej univerzite v Ružomberku ako investícia do lepšej kvality vzdelávania* podporený čiastkou 2,3 milióna eur.

Značná časť finančného príspevku šla na vybudovanie digitalizačného pracoviska. V rámci neho univerzita zabezpečuje skenovanie kníh, rukopisov, katalogizáciu starých kníh, riadenie a spracovanie do digitalizačného procesu, archiváciu a následnú publikáciu.

Katolícka univerzita je už viac ako rok známa svojou modernou knižnicou. V rámci eurofondov využila na potrebné stavebné práce, technológie a zariadenia viac ako 5 miliónov eur.

„Knižnica je na každej jednej univerzite centrom, kde sa zbiehajú nitky. Je tu prítomný dotyk s minulosťou, najmä v historických knižniciach, čo je prípad aj našej knižnice. Mať knihu v ruke je zážitkom pre každého – dotýkam sa práce človeka, a keď ju držím, oceňujem jeho prácu a odkaz pre budúce generácie,“ uviedol rektor univerzity Mons. prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD. Knižnica podľa jeho slov predstavuje maličké mesto s námestíčkami a ulicami, študenti majú k dispozícii časopisecký, vedecký a knižný fond a nechýba obchod ani kaviarnička.

„Slovenská história, ale i samotné knihy, diela, piesne, to je to, čo nám ostáva po predkoch. Predstavujú pre nás zdroj čerpania poznatkov či skúseností. I preto sa teším, že eurofondy boli využité aj na mapovanie histórie Oravy a Liptova a poznatky budú v digitalizovanej podobe uložené v jednej z najmodernejších knižníc na Slovensku. Sprístupnené tak budú všetkým prípadným záujemcom,“ dodáva k projektom minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Peter Pellegrini.

Katolícka univerzita v Ružomberku z operačného programu Výskum a vývoj prostredníctvom Agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ (ASFEU) realizovala celkovo sedem projektov v hodnote nenávratného finančného príspevku viac ako 21,5 milióna eur. Z toho dva sa zamerali na prenos poznatkov získavaných výskumom a vývojom do praxe a cez zvyšných päť sa realizovalo budovanie infraštruktúry vysokej školy a modernizácia vnútorného vybavenia s cieľom zlepšiť podmienky vzdelávacieho procesu.

(asfeu)
Foto archív KU Ružomberok

Festival vedy a techniky opäť raz úspešný

AMAVET

Celoslovenská súťažná prehliadka vedecko-technických projektov stredoškolákov Festival vedy a techniky sa tento rok uskutočnila v priestoroch Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského (UK) v Bratislave v dňoch 13. – 15. novembra. Počas týchto dní svoje projekty obhajovala stovka nadšených žiakov základných a stredných škôl pred odborníkmi a širokou verejnosťou. O návštevníkov nebola núdza – Festival vedy a techniky navštívili stovky účastníkov, medzi ktorými dominovali školské skupiny.

Festival vedy a techniky bol jedným z hlavných podujatí Týždňa vedy a techniky na Slovensku. Predstavilo sa na ňom celkovo 105 účastníkov z celého Slovenska so 70 projektmi z rôznych oblastí vedy a techniky celkovo v 10 kategóriách. Svoje projekty prezentovalo aj 25 zahraničných účastníkov z partnerských organizácií z Belgicka, zo Španielska, z Francúzska a Českej republiky, ktorí každoročne prijímajú pozvanie na náš festival.

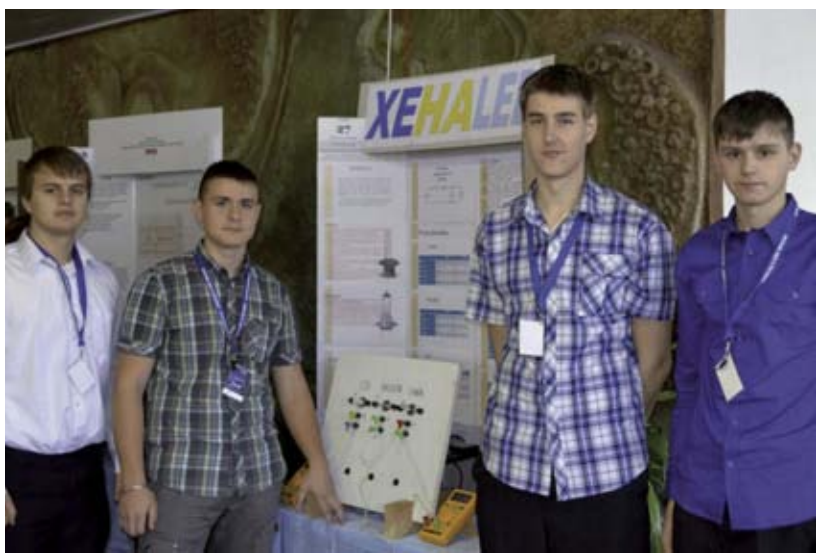

Žiaci súťažili o účasť na rôznych medzinárodných podujatiach podobného zamerania v USA a Európe. Vybrané projekty ocenila aj Prírodovedecká fakulta UK, žiakov potešili cenami aj významné zahraničné spoločnosti.

Možnosť zúčastniť sa na Festivale vedy a techniky, ktorého hlavným organizátorom je Asociácia pre mládež, vedu a techniku (AMAVET), znamená pre mladých autorov projektov silnú motiváciu a príležitosť otvoriť sa novým inšpiráciám, priateľstvám a tvorivosti. Svoju výskumno-vedeckú činnosť podávajú pomocou panelovej prezentácie. Ich projekty hodnotí komisia zložená z vedcov, univerzitných pedagógov a odborníkov z praxe.

Prehľad tohtoročných výsledkov možno nájsť na webovej stránke festivalu.

Bc. Bronislava CZINEGEOVÁ
Foto archív AMAVET-u

Rozvoj produktívnej...

(dokončenie zo strany 1)

aj súčasťou maturitných otázok a žiaci sa na ňu pripravia priamo na vyučovacej hodine – a navyše zábavnou formou.

Niet pochýb, že schopnosť plynule hovoriť v cudzom jazyku je dnes jednou z najdôležitejších kompetencií pre prax. Má preto multimediálne vzdelávacie DVD s ukážkovou hodinou nemeckého jazyka udržateľnosť aj na dlhšie obdobie?

Presne tak. Netreba ani pripomínať, že na vyjadrenie vlastných myšlienok musí mať žiak dostatočnú lexiku, musí mať zvládnuté konkrétne jazykové funkcie, fonetickú a fonologickú rovinu jazyka, ako aj morfologickú a syntaktickú rovinu. A je nevyhnutné, aby žiaci získané vedomosti vedeli automaticky používať v najrôznejších situáciách. Preto je potrebné venovať hovorenej reči na vyučovaní dostatočný časový priestor.

Vráťme sa k téme ukážkovej hodiny. V čom je výber témy prínosom?

Téma *Ochrana životného prostredia* je zadefinovaná aj v štátnom vzdelávacom programe v rámci hlavnej témy *Človek a príroda*. Je to veľmi rozsiahla látka, preto je dobré, že autorka ukážkovej hodiny si zvolila len jednu časť, ktorá je dnes v našej konzumnej spoločnosti veľmi aktuálna. Je potrebné zaoberať sa daným problémom, zamyslieť sa nad možnosťami, ako predchádzať znečisťovaniu životného prostredia a ako mu pomôcť. Aby to bolo možné, je potrebné problém analyzovať. A práve tu sa môžu žiaci ukázať aj ako osobnosti. Pedagógovia majú možnosť na DVD vidieť, ako dokážu žiaci uvažovať o dôsledkoch negatívneho správania ľudstva na Zemi. Platí, že využitie multimediálneho vzdelávacieho DVD bude širokospektrálne. V školách ho využijú nielen ako vhodnú pomôcku na vzdelávanie učiteľov nemeckého jazyka, ale uplatnenie si nájde aj v metodických centrách a na vysokých školách. A Gymnázium na Bilíkovej ulici, v ktorom autorka DVD pôsobí, sa bude môcť popýšiť a využiť DVD pri prezentácii školy na rôznych konferenciách či pracovných stretnutiach doma i v zahraničí.

Čo dodať na záver k tejto novej vyučovacej pomôcke?

Natáčanie sekvencií počas vyučovacej hodiny je jednou z metód a foriem, ako u žiakov rozvíjať sebahodnotenie, ako objaviť vlastné chyby, analyzovať ich a poučiť sa z nich. A vzorom na každej vyučovacej hodine je aj pedagóg.

Samotné spracovanie tohto multimediálneho vzdelávacieho DVD je vo veľmi dobrej kvalite. Koncepcia je dôkladne premyslená a prehľadná. Jednotlivé časti hodiny sú výstižne predelené titulkami. Celkové spracovanie tak prispeje nielen k zvyšovaniu kvalifikácie pedagógov, ale aj k ich hravosti a tvorivosti. Súčasne vyvedie pedagógov z istých zabehnutých schém a inšpiruje ich, ako sa dá na vyučovaciu hodinu pripraviť inak. Učitelia môžu z DVD použiť scénky, karikatúry, frazeologizmy. Takáto ukážková hodina však vyžaduje od každého pedagóga dôkladnú prípravu, ktorá je náročná na čas, ale aj na výber a zostavenie vhodných didaktických pomôcok. Som presvedčená, že každý pedagóg, ktorý si pozrie túto ukážkovú hodinu nemeckého jazyka, získa novú inšpiráciu k vzdelávaniu svojich žiakov aj na iných vyučovacích predmetoch.

Mgr. Beáta REPÍKOVÁ,
manažérka publicity národného projektu

Pozitívna psychológia v škole

FILOZOFIA VÝUČBY

Čo je lepšie? Keď sa žiak cíti v škole dobre, keď sa na školu teší, keď sa môže prejaviť, keď má pocit, že spolužiaci ho majú radi, že učiteľovi záleží na ňom, na jeho pokroku, keď môže vyjadriť svoj názor a spolu so spolužiakmi a učiteľom riešiť problémy, keď môže posudzovať seba a iných, keď sa nemusí báť, že urobí chybu, keď môže použiť humor a tvorivosť, keď vie, že to, čo sa učí, má zmysel a význam pre jeho život?
Alebo je lepšie, keď sa v škole cíti zle, ohrozený, keď je neuznaný, nemá istotu, keď má pocit, že spolužiaci ho nemajú radi, keď vie, že učiteľ ho podceňuje, nespravodlivo hodnotí, keď sa neteší na riešenie problémov, úloh, keď chodí do školy nerád, keď ho učivo nebaví, nevidí v ňom zmysel a význam pre život, keď sa bojí, že nebude vedieť odpovedať, že urobí chybu, hrozí sa šikanovania, posmechu, výsmechu, odsudzovania?

Pozitívna psychológia je nový smer v psychologickom spektre uvažovania. Prvýkrát tento pojem použil Abraham Maslow v knihe *Motivation and Personality* roku 1954. Na jeseň roku 1999 vtedajší prezident Americkej psychologickej spoločnosti Martin Seligman v USA vyzval na štúdium pozitívnych stránok osobnosti a ľudského života. Mimochodom, Martin Seligman má sedem detí, štyroch vnukov a troch psov a v našich zemepisných šírkach vyšla jeho kniha *Opravdové štěstí* (2003). Roku 2000 vyšlo monotematické číslo periodika *American Psychologist* o pozitívnej psychológii. Tradičná psychológia 20. storočia bola zameraná (a je značne aj v súčasnosti) predovšetkým na štúdium deviácií od normy, na problémy, poruchy, deficity človeka. Bola a je to psychológia orientovaná na psychické problémy, zlyhania, choroby, patológiu osobnosti.

Ako uvádza Alena Slezáčková v knihe *Průvodce pozitivní psychologií* (2012), v rokoch 1972 – 2006 bolo publikovaných päťkrát viac článkov o depresii ako o pohode a šťastí. Vo svete plnom pesimizmu, kríz, nešťastí, ktorými nás dennodenne „kŕmia“ médiá, je hnutie pozitívnej psychológie skôr o inom pohľade na svet, seba. Nie je to len snívanie o novom a lepšom svete, ale je to hnutie o konkrétnych krokoch, poradenstve, výchove osvojení si iného pohľadu na seba a dianie vo svete.

Pozitívna psychológia sa zameriava na kladné stránky osobnosti, na jej možnosti, potenciality, ich identifikáciu a rozvíjanie, štúdium pozitívnych oblastí ľudského života. Veľmi vážnou témou praxe pozitívnej psychológie je budovanie odolnosti osobnosti voči krízam, záťažiam, konfliktom, poskytovanie rád a postupov, ako prekonať negatívne správy a podnety zo sveta, ale aj osobné krízy a stresy. Zatiaľ čo klasická psychológia sa zameriavala na patológiu, pozitívna psychológia sa zameriava na salutogenézu, na psychické sily v človeku, ktoré pomáhajú k jej naplneniu, šťastiu, sebarealizácii. Salutogenéza študuje individuálne zdroje zdravia človeka, a to nielen somatického, ale aj psychického a sociálneho.

Pozitívna psychológia sa deklaruje ako veda, ktorá sa zaoberá štúdiom a rozvíjaním potencialít (možností) osobnosti a najlepších kvalít života, superdispozíciami osobnosti. Kvalita života v sebe zahŕňa okrem somatického zdravia a psychickej pohody aj sociálnu dimenziu života. Sústreďuje sa najmä na osobnosť, kde táto sa chápe ako bio-psycho-socio-spirituálny systém regulujúci vzťahy človek – svet. Pozitívna psychológia v škole, vo výchove a vzdelávaní sa sústreďuje na odhaľovanie a kultivovanie pozitívnych možností žiaka, na rozvíjanie jeho motivačného potenciálu, na odhaľovanie možností v oblasti kognitívnej, sociálnej, emocionálnej, autoregulačnej. Predmetom pozitívnej psychológie sú také dôležité a odborne zanedbávané témy, ako napr. šťastie, pohoda, láska, priateľstvo, radosť, pozitívne myslenie, spolupráca, dôvera, optimizmus, pokora, nadšenie, záujem, tvorivosť, odolnosť, altruizmus, empatia, odpúšťanie, spiritualita, zmysel života a iné. Sú tieto najdôležitejšie témy života človeka zakomponované do učebných osnov, kurikula? Alebo sú len vedľajším produktom, často fiktívnym, edukačného procesu? Ešte vyhrotenejšie: nie sú tieto témy pre edukáciu dôležitejšie ako napr. kuvik vrabčí, vektorové analýzy, použitie zinku? Obsahová, kurikulárna reforma s dôrazom na rozvoj pozitívnej osobnosti sa neudiala, ba najnovšie návrhy obsahovej reformy sú z tohto hľadiska skôr kontraproduktívne.

História pozitívnej psychológie

Úvahy o šťastí nachádzame u antických filozofov. U Aristotela je to *eudaimonia* – šťastie prameniace zo správneho a zmysluplného správania a usilovania o mravnú dokonalosť; Epikurov hedonizmus hovorí, že šťastie a blaženosť sú spojené so zmyslovým potešením.

U humanistických psychológov, na ktorých pozitívna psychológia nadväzuje, nachádzame základné témy tohto smeru napr. u A. Maslowa najmä v jeho teórii sebaaktualizácie; u V. Frankla vo vôli k zmyslu; u C. R. Rogersa v koncepcii Ja (*Self*) – plne fungujúcej osobnosti a jej tvorenia vzťahov so sebou a svetom; u M. Jahodovej sú pre pozitívnu psychológiu prínosom kritériá pozitívneho mentálneho zdravia; u J. Rottera je to umiestnenie kontroly príčin správania človeka a u A. Antonovského koncept salutogenézy a jednoty významov, identity osobnosti; u S. Kobasovej a S. Maddiho je to koncept odolnosti, reziliencie. Pozitívna psychológia nadväzuje na práce personálnej a humanistickej psychológie A. Adlera o zmysle života, na práce E. Fromma o slobode a láske, na prácu M. Csikszentmihályiho o šťastí, tvorivosti a zmysle života a na ďalšie práce psychológov, ale aj humanistických filozofov a autorov alternatívnych školských smerov zameraných na rozvoj osobnosti. V pedagogickom kontexte sa myšlienky pozitívnej psychológie odrazili najmä v humanisticko-personologických koncepciách výchovy a vzdelávania, ako ich uvádza napr. Y. Bertrand v knihe *Soudobé teorie vzělávání* (1998).

V sporoch o direktívnom školstve, autoritatívnej výchove alebo humanistickom, nedirektívnom prístupe k výchove založenej na budovaní osobnosti žiaka je pozitívna psychológia jednoznačne na strane tvorivo-humanistickej koncepcie edukácie. Od roku 2000, ktorým možno datovať vznik pozitívnej psychológie ako myšlienkového hnutia, sa tento prúd myslenia aj inštitucionalizoval v podobe vzniku Centra pozitívnej psychológie pri Pensylvánskej univerzite. Vytvorila sa aj Medzinárodná asociácia pozitívnej psychológie (IPPA) a podobná organizácia je aj v Európe (ENPP). Roku 2009 vzniklo v Brne Centrum pozitívnej psychológie v ČR. Prínosom pre pozitívnu psychológiu na Slovensku sú práce autorov, ktorí sa hlásia k humanistickej koncepcii človeka. Patria medzi nich napr. D. Kováč, P. Halama, I. Ruisel, E. Komárik, E. Gajdošová, M. Zelinová, B. Kosová, J. Novotná a mnoho ďalších autorov, ktorých myšlienky tvorivosti a humanizmu sú v ich prácach prezentované a ktorí upozorňujú na závažnosť implementácie humanizmu a tvorivosti do edukačných procesov v škole i mimo nej, v rodine, spoločnosti. Na Slovensku sa v tomto čase konštituuje Spoločnosť pre pozitívnu psychológiu, záujemcovia o spoluprácu sa môžu prihlásiť u mňa.

Pozitívna psychológia a rozvoj osobnosti žiaka v škole

Pokiaľ aplikujeme systémový prístup k rozvíjaniu osobnosti žiaka pomocou systému KEMSAK, môžeme prezentovať nasledujúce základné myšlienky pozitívnej psychológie aplikovanej do oblasti školy, výchovy a vzdelávania.

Kognitívny rozvoj. Žiak by mal mať radosť z myslenia, objavovania nových poznatkov, z učenia, riešenia problémov. Podľa princípov pozitívnej psychológie by mal oceňovať význam poznania, vzdelanie a vzdelávanie. Prostriedkami na „lásku k poznaniu a vedeniu“ môžu byť stratégie a metódy tvorivého vyučovania, problémového vyučovania, projektového vyučovania – všetky tie postupy, ktoré dokážu motivovať žiaka k poznávaniu, učeniu sa, riešeniu problémov (napr. heuristické vyučovanie). Opakom je nezáujem o učebný obsah, ľahostajnosť alebo odpor k poznaniu, vzdelaniu, neochota riešiť problémy, konflikty. Súčasťou aplikácie pozitívnej psychológie do kognitívneho rozvoja žiakov je uplatnenie stratégií metakognície a autoregulatívneho učenia a najmä rozvoj všetkých kognitívnych úrovní podľa kognitívnej taxonómie L. Andersona a kol., čo je revidovaná taxonómia B. S. Blooma. Inak povedané: pozitívna psychológia nastoľuje princíp takého vzdelávania žiakov, aby mali radosť z poznávania, učenia sa a riešenia problémov.

Pozitívne emócie. Ideálom pozitívnej psychológie v tomto smere je, aby žiak mal rád školu, učenie, aby sa do školy tešil, mal radosť a dobré pocity z toho, čo sa učí, aby sa príjemne cítil medzi spolužiakmi, aby videl, že učiteľovi na ňom záleží, že majú dobré vzťahy vybudované na empatii, kongruencii a akceptácii. To neznamená, že nie sú aj chvíle, v ktorých sa žiak cíti zle, že nie sú situácie zlyhania a sklamania či strachu a napätia, ale komplexná atmosféra a klíma v triede, škole je vnímaná žiakom priaznivo. Citovo sa rád vracia do triedy, kde má kamarátov, učiteľa, ktorému na ňom záleží, do školy, ktorá chce mať z neho nielen vzdelaného, ale aj dobrého, kultúrneho človeka. Cíti, že všetci chcú jeho dobro, pomôcť mu. V konkrétnej podobe emocionálnej výchovy sú k dispozícii stratégie zážitkového učenia, humanistického prístupu k tvoreniu vzťahov, programy rozvíjania emocionálnej inteligencie, zážitkového učenia, arteedukatívnych postupov. M. Seligman tvrdí, že optimizmu sa dá naučiť, a škola by mala byť profesionálnym miestom na učenie sa optimizmu, pozitívneho emocionálneho prežívania skutočnosti napriek zlu, ktoré existuje. Príjemné cítenie sa žiaka v škole nemá byť založené len na zábave, „šou“, má byť spojené s náročnosťou na učenie. To, že náročnosť spojená s láskavosťou učiteľa je najvyšším pedagogickým majstrovstvom, platí aj v koncepcii pozitívnej psychológie a pri jej uplatnení v škole. Opakom pozitívneho vnímania, precítenia školy žiakmi je prežívanie obáv, úzkosti, napätia zo školy, odporu k škole a vzdelávaniu, strachu zo skúšania, z učiteľov, zo spolužiakov.

Pozitívna motivácia. Chuť, záujem, vynaložená psychická energia, vytrvalosť, húževnatosť sú znakmi interiorizovanej, vnútornej motivácie žiakov k učeniu sa. Motivácia úzko súvisí s uspokojovaním potrieb žiakov, s ich odmeňovaním, uznaním, akceptáciou. Motivácia nie je len aktivizácia žiakov na vyučovaní, ale aj udržanie aktivity a najmä zacielenie činností. To je problém hodnotovej výchovy k zmyslu života, k všeľudským hodnotám. Pozitívna psychológia učí, že je prečo žiť na tomto svete, aby sme však premenili toto presvedčenie na skutky, je potrebné osvojiť si pozitívne ciele, hodnoty. Otázka znie – učíme žiakov v našich školách vzťahu k hodnotám a ako? Opakom pozitívnej motivácie k učeniu sa, sebarozvoju je lenivosť, odpor, nechuť učiť sa, chodiť do školy, vyhorenosť žiakov, učiteľov, opakom je rezignácia, ľahostajnosť, agresia a hostilita proti škole, učiacim sa spolužiakom a učiteľom, opakom je absencia viery a presvedčenia v hodnoty.

Pozitívna socializácia. V koncepcii pozitívnej psychológie ide o posilňovanie tých stránok osobnosti, ktoré vytvárajú produktívne medziľudské vzťahy, solidaritu, spoluprácu, toleranciu, pomoc, službu, charitu. Stručne povedané, aby sa žiak cítil v škole, v triede dobre, aby tam bola pozitívna klíma, atmosféra. To neznamená, že by mala absentovať náročnosť na výkon žiakov. V školách sa to dosahuje programom kooperatívneho učenia, uplatňovaním sociálno-psychologických výcvikov, ktoré učia tvoriť medziľudské vzťahy, komunikovať, uplatňovať empatiu, asertivitu, altruizmus, odpúšťanie, zmierenie, pokoru, konštruktívne riešenie konfliktov. Opakom pozitívnej socializácie nie je len kriminalita, ale aj také neduhy, ako je neochota spolupracovať, ubližovanie druhým, šikanovanie, diskriminácia, nenávisť, neschopnosť tolerancie, odpúšťania, pýcha, individualizmus, egoizmus, chýbajúca pokora.

Autoregulácia, sebariadenie učenia sa. Obrazne povedané ide o to, aby sme hladných ľudí nekŕmili, ale naučili chytať ryby – teda aby sa dieťa naučilo samostatnosti, disciplíne a zodpovednosti, aby malo samo chuť učiť sa. Pozitívna psychológia hlása tézy, aby sme učili deti, žiakov odmalička, najmä v útlom veku, urobiť to, čo môžu, samostatne. Učia sa tým disciplíne, tvorivosti, zodpovednosti. Dobrým príkladom je Montessori pedagogika a jej uplatnenie najmä v rodinnej výchove, materskej škole, škole. Autoregulácia úzko súvisí (ba je závislá) s osvojením si významu učenia, sebarozvoja žiaka, človeka. Pri sebariadení ide o to, aby sme žiakov učili ovládať svoje myslenie (sústredenie, pozornosť, vytrvalosť), emócie (strach, zlosť, zlú náladu), správanie (psychomotorická kontrola), a tiež, aby si jednotlivec vedel určiť poradie cieľov, denný režim, rozloženie činností v čase, aby mal sebadisciplínu. Rovnako dôležitá je environmentálna sebakontrola – odblokovať všetko, čo ruší môj program, čo ma odvádza od produktívnej činnosti. Neproduktívne závislosti sú súčasťou programu výstavby Ja pomocou sebariadenia. Opakom sebariadenia je náhodné správanie, živelná existencia, submisia – podľahnutie tlaku iných, počítačov, omamných látok, závislosť od neproduktívnych činností.

Tvorivosť. Pozitívna psychológia umiestňuje tvorivosť medzi najvyššie kompetencie, ktoré sa dajú uplatniť v edukačnom procese, rovnako ako pri sebavýchove, sebarozvoji. Každý žiak – aj prospechovo slabší, odmietaný, marginalizovaný – rád tvorí, používa imagináciu, fantáziu, pokiaľ úlohy a problémy sú divergentného charakteru, kde nehrozí žiakovi, že bude trestaný za zlú odpoveď, riešenie. Existujú programy rozvíjania tvorivosti všeobecne

a metodické pokyny na používanie tvorivých úloh v niektorých vyučovacích predmetoch. Opakom tvorivosti je pamäťové, direktívne učenie, kde žiak nemá možnosť povedať svoj názor, postoj, kde sa dbá na presnú reprodukciu predpísaného obsahu. Prirodzene, že žiak si musí osvojiť základnú sumu vedomostí, informácií a učiteľ potrebuje čas a priestor, aby mohol na istú tému (obsah) vymyslieť úlohy, kde by sa uplatňovalo hodnotiace a tvorivé myslenie. Tvorivé vyučovanie sa podľa výskumov nepoužíva najmä pre veľké množstvo učebnej látky, ktorú treba prebrať.

Uspokojovanie potrieb žiaka

Na implementáciu pozitívnej psychológie do edukačnej praxe sa dá pozrieť aj z hľadiska uspokojovania potrieb žiaka. Najčastejšou hierarchickou klasifikáciou potrieb je známa taxonómia A. Maslowa. Rozdeľuje potreby na základné a rastové. Rastové sú metapotreby, ktoré možno zaradiť do kategórie superdispozícií jednotlivca. Sem patria také potreby, ako napr. potreba pravdy, krásy, významu, etiky a podobne. Najprv musia byť uspokojené základné potreby, aby sa mohli realizovať vyššie potreby, metapotreby. Ako negatívny príklad nerešpektovania pozitívneho prístupu k výchove a vzdelávaniu môžeme uviesť extrémny príklad slabo prospievajúceho žiaka, ktorý sa zle správa a navyše ešte patrí napr. do marginalizovanej rómskej komunity. Pýtame sa, ako sú uspokojené jeho základné potreby?

a) *Biologické potreby.* Žiak prichádza do školy nevyspatý, často chorý, nenajedený, v zime zle oblečený, nemá desiatu...
b) *Potreba istoty.* Žiak nemá medzi spolužiakmi uznávané miesto, v triede sa cíti zle, často ani z učiteľa nemá pocit, že mu verí a oceňuje ho, nemá presvedčenie o zmysle hodnoty vzdelávania, nemá istotu zaradenia sa do sveta práce, necíti sa v škole bezpečne...
c) *Potreba priateľstva.* Žiak zažíva na vyučovaní odmietanie, skoro nikto sa s ním nekamaráti, pokiaľ nemá podobného spojenca, cíti, že ho nemajú radi ani učitelia, často ho kritizujú za nenaučenie sa látky, za správanie, za to, že nemá domácu úlohu...
d) *Potreba uznania.* Z hľadiska školských výkonov ho neuznávajú učitelia ani spolužiaci, nikto mu neposkytuje uznanie ani v iných činnostiach, zažíva frustráciu z neocenenia. Jeho sebahodnotenie, čo sa týka školy, je negatívne.
e) *Potreba sebaaktualizácie.* U takéhoto žiaka neprichádza do úvahy uspokojenie vyšších, sebaaktualizačných potrieb, lebo nemá rád školu, vzdelanie, necíti sa dobre medzi spolužiakmi, zažíva stresy pri skúšaní, odmietanie, kritiku zo strany učiteľov. Jeho bytie sa redukuje na fyzické prežitie a hľadá ocenenie, priateľov a istotu vo svojej komunite, ktorá je, podobne ako on, odmietaná a neuznaná a často na realizáciu používa agresiu.

Doterajšie výskumy a prax poukazujú na tieto efekty, účinky uplatnenia pozitívnej psychológie v praxi:

a) Ukazuje sa, že sebadisciplína, ktorú pozitívna psychológia zdôrazňuje v prvom rade, je dvakrát lepším prediktorom ako IQ alebo EQ.
b) Šťastní mladí ľudia v adolescencii, ako ukazujú rozsiahle longitudinálne výskumy, majú v dospelosti vyššie príjmy.
c) Angažovanosť a zmysluplnosť činností, ktoré akceptuje pozitívna psychológia, sú najlepšou prevenciou proti depresiám.
d) Pozitívne prežívanie a zmysluplnosť bytia podporuje životnú spokojnosť a pozitívne pôsobí na učebný proces, predovšetkým na kreatívne učenie.

To je výpočet len niektorých stratégií a metód, ktoré pomáhajú zaviesť do pedagogickej praxe hľadiská uplatňujúce princípy pozitívnej psychológie. Základom je filozofia, že v každom žiakovi je niečo cenné, každý žiak sa môže rozvíjať, zlepšovať, každá odborne riadená činnosť môže prispieť k podpore jeho potencialít (vzdelávanie, výchova, záujmové krúžky, práca na počítači, atď.), u každého žiaka treba identifikovať jeho možnosti a ku každému žiakovi pristupovať ako k osobnosti (t. j. akceptovať ho nepodmienene ako ľudskú bytosť) a snažiť sa vybudovať jeho vnútornú motiváciu a autoreguláciu k zmysluplným cieľom a hodnotám.

Znie to ako niečo ideálne, ale každý krok smerujúci k naplneniu koncepcie pozitívnej psychológie, presnejšie psychopedagogiky, každá technika, metóda, postup, ktorý umožňuje využívať silu tohto smeru, môže napĺňať zmysel pedagogickej aj psychologickej práce.

prof. PhDr. Miron ZELINA, DrSc.
Ilustračné foto stock.xchng

Námety konkrétnych metód a postupov pre školskú prax

1. Využívať metódy a programy rozvíjania tvorivosti u každého žiaka, v každom veku a na každom predmete, výchovnej činnosti. Používať divergentné úlohy, tvorivé problémy na riešenie.
2. Používať metódy a postupy na hodnotiace, kritické, samostatné myslenie žiakov. Učiť žiakov sebahodnoteniu a hodnoteniu spolužiakov. Učiť ich tvoriť a používať rozličné kritériá v oblasti hodnotenia pravdy, krásy a dobra.
3. Vedieť tvoriť produktívne medziľudské vzťahy. Založiť vzťahy učiteľa k žiakom na triáde kompetencií: empatia, kongruencia a akceptácia jednotlivca.
4. Na zlepšenie motivácie k učeniu sa používať okrem klasických metód aj metódu vzťahových rámcov a metódu kauzálnych atribúcií.
5. Na budovanie autoregulácie využiť metodiku práce na sebe v štyroch oblastiach: kognitívne úlohy (čo sa chcem sám naučiť), športové úlohy, tvorivá činnosť, charitatívna činnosť. Žiak si sám robí projekt týchto činností na určité obdobie (týždeň, mesiac), vedie si denník (portfólio) a zabezpečuje kontrolu, spätnú väzbu.
6. Používať humanistické modely učenia a výchovy, akými sú Montessori pedagogika, integrované tematické vyučovanie, kooperatívne učenie, rogersiánska pedagogika, Freinetova škola, prvky waldorfskej pedagogiky a iné podobné koncepcie zdôrazňujúce humanisticko-zážitkové učenie.
7. Klásť dôraz na sebareflexiu, sebahodnotenie, sebakontrolu a sebariadenie žiaka. Dajú sa využiť programy autoregulatívneho učenia, programy poznania seba, výstavby Ja, sociálno-psychologické programy, programy kultivácie charakteru.
8. Sústrediť sa na emocionálne prežívanie klímy v triede, škole, zisťovať ju a pozitívne meniť, hodnotiť u žiakov prežívanie učebných a výchovných činností, učiť žiakov vyjadrovať emócie, city a ovládať ich najmä v záťažových situáciách.
9. Diagnostikovať podvýkonových žiakov a vypracovať pre nich obohacujúce individuálne programy; použiť Gardnerovo delenie inteligencií.
10. Zaviesť do škôl filozofiu inkluzívneho vzdelávania – všetci žiaci (znevýhodnení aj nadaní) v jednej triede bez segregácie, na čo je však potrebný podporný inkluzívny tím odborníkov: školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, asistent, sociálny pedagóg a iní.

Aby študenti milovali vaše hodiny

SEBAROZVOJ

Viete, čím sa odlišuje dobrý učiteľ od výborného? Dobrému učiteľovi úplne postačuje to, čo už ovláda. Uspokojí sa s tým, čo dokáže. Nemá žiadnu potrebu čokoľvek na sebe meniť. Výborný učiteľ sa na rozdiel od neho chce neustále zlepšovať. Jednak kvôli sebe, ale predovšetkým kvôli svojim študentom. Chce, aby ich vyučovacie hodiny bavili, aby dosahovali dobré výsledky, aby aj oni neprestajne rástli, napredovali, zdokonaľovali sa, aby si stále vytyčovali a dosahovali vyššie méty.

Pre tých, ktorí majú záujem, aby sa z nich stali výborní učitelia, bol vypracovaný projekt *Individuálny rozvojový program učiteľa* (*IRPU*). Odštartoval v októbri v niekoľkých slovenských mestách a frekventantom umožní ďalej rásť z profesionálnej a osobnostnej stránky formou získavania nezaujatej spätnej väzby a inšpiratívnych rád od skúseného mentora. Program prebieha formou spoločných stretnutí učiteľa s mentorom počas pracovného času raz za tri týždne. Súčasťou stretnutí je aj návšteva vyučovacích hodín učiteľa a následný spoločný rozbor hodiny z didaktického aj osobnostného hľadiska. *IRPU* sa uskutočňuje priamo v škole učiteľa, ktorý sa rozhodol do programu dobrovoľne zapojiť. Nestráca preto čas cestovaním, nemusí dochádzať do inej školy.

Prednosti programu

IRPU sa otvára na Slovensku už po tretíkrát. Ohlasy naň sú veľmi pozitívne. Učitelia si pochvaľujú, že program pomáha učiteľovi získať obraz o sebe a dáva mu príležitosť posunúť sa kúsok dopredu, inšpirovať sa, aby neupadol do stereotypu. Program napr. učí, aká dôležitá je dôslednosť, či to, že riešenie prípadných chýb si vyžaduje dlhší čas a nasadenie. Vďaka programu si mnohí učitelia uvedomili a v praxi aj odskúšali, že ak sa viac sústredia na deti ako na prežívajúce osobnosti, môžu dosiahnuť lepšie výsledky.

Doterajší absolventi zhodne konštatujú, že *IRPU* pomáha učiteľom vo viacerých oblastiach. Učiteľ vďaka nemu:

- zlepšuje organizáciu vyučovacej hodiny, zvyšuje jej efektívnosť,
- posilňuje radosť z učenia, z objavovania, nachádzania vlastných riešení,
- nachádza nové zaujímavé metódy,
- zdokonaľuje komunikáciu so žiakmi,
- zlepšuje disciplínu a celkovú klímu v triede, čo je nesmierne cenný prínos,
- rozvíja osobnú kreativitu,
- objavuje slobodu v učení,
- ľahko zapája študentov do vyučovania,
- vo výraznej miere využíva spätnú väzbu,
- rozvíja jedinečnosť svojich študentov.

Priebeh programu

Výberový 7-mesačný *Individuálny rozvojový program učiteľa* sa realizuje od októbra tohto roku do apríla 2015 na viacerých školách. Zapojení učitelia v ňom spoznajú komunitu slovenských učiteľov svojej krvnej skupiny, s ktorými budú môcť zdieľať zážitky, skúsenosti a užitočné rady a profesionálne rásť aj po skončení programu. Program sa začal komplexným zhodnotením súčasnej úrovne hlavných pedagogických zručností učiteľa a stanovením spoločných rozvojových cieľov s mentorom – priateľom. Toto zhodnotenie okrem iného zahŕňa zber spätnej väzby zo strany študentov, mentora, ako i sebahodnotenie zručností samotného učiteľa.

Hlavná časť programu – priebežný individuálny rozvoj – trvá päť mesiacov. V rámci neho bude mentor pracovať s učiteľom na individuálnej báze. Učiteľ si s pomocou mentora stanoví ciele svojho individuálneho rozvoja – zručnosti vedúce k zlepšeniu. Následne sa budú uskutočňovať návštevy vyučovacích hodín mentorom a ich spoločná analýza. Osobné stretnutia môžu byť doplnené telefonickým alebo e-mailovým mentorstvom. Počas týchto piatich mesiacov bude mentor poskytovať učiteľovi inšpiráciu, ako postupovať v rozvoji žiadaných zručností, bude sledovať jeho progres v rozvoji a poskytovať mu spätnú väzbu. Na konci programu pomôže učiteľovi zhodnotiť jeho posun a celkový prínos programu.

Cieľom *IRPU* je podporiť učiteľa v jeho pracovnom (teda pedagogickom) a osobnostnom raste. V konečnom dôsledku program pomáha aj rozvoju mladých ľudí s potenciálom vyrásť na skutočné osobnosti, spájajúce v sebe kladné charakterové vlastnosti (principiálnosť, ľudskosť, úctu k druhým), excelentnosť (všestranný rozvoj, výnimočnosť v niektorých oblastiach, vodcovské schopnosti) a angažovanosť (zlepšovanie svojho okolia nad rámec bežných očakávaní). Bez ohľadu na to, z akého sociálneho a ekonomického prostredia pochádzajú. Myslím si, že v súčasnosti, pre ktorú je príznačný konzumný spôsob života, je to veľmi hodnotný zámer.

Mentor a jeho hlavné úlohy

Mentor je múdry a skúsený priateľ. Učiteľa, ktorého mentoruje, sa nesnaží učiť ani poučovať, nekritizuje ho, nekarhá, ba ani nesankcionuje, nevedie s ním jednostrannú konverzáciu alebo hodnotenie. Namiesto toho veľa počúva, aby zistil, ako môže pomôcť. Poskytuje vyžiadanú podporu v rozvoji, vedie spoločné diskusie, ktoré podporujú učiteľa v stanovení si svojej cesty rozvoja. Profesijný vzťah učiteľa s mentorom je založený na dôvere. Mentor nezodpovedá za všetky správne riešenia ani za motiváciu učiteľa. Primárna aktivita je na strane učiteľa.

Mentor je kompetentnou, skúsenou osobou, ktorá služobne mladšej osobe poskytuje profesijnú, študijnú i osobnostnú záštitu, dáva poradenstvo, usmernenie, jednoducho umožňuje získavať nové vedomosti a zručnosti s cieľom uľahčiť jej komplexný osobnostný a profesijný rozvoj. Mentor počúva a vníma rôzne podnety, je praktický a konkrétny, poskytuje konštruktívnu spätnú väzbu, podporuje, povzbudzuje, inšpiruje, vedie, najmä však pomáha v hľadaní správnej cesty.

Mentor vystupuje v úlohe posudzovateľa, diagnostika, navigátora, architekta, inšpirátora, korigovateľa, lídra, vizionára. Medzi hlavné činnosti mentora patrí:

- odzrkadľovanie – realizuje jednoduché hodnotenie práce učiteľa, poskytuje mu prvotnú spätnú väzbu,
- diagnostikovanie – pomáha učiteľovi pochopiť príčiny jeho súčasných zručností (odhaliť jeho silné stránky, ale tiež príležitosti na rozvoj),
- navigovanie – pomáha učiteľovi stanoviť si zmysluplné a realistické ciele rozvoja,
- projektovanie – pomáha učiteľovi navrhnúť cestu vedúcu k dosiahnutiu stanovených cieľov rozvoja,
- inšpirovanie – ukazuje učiteľovi cestu k postupnému napĺňaniu stanovených cieľov, napr. osobným príkladom alebo odkazom na relevantné zdroje,
- monitorovanie – sleduje progres učiteľa a podľa potreby koriguje smer jeho rozvoja,
- vedenie – pozitívne povzbudzuje učiteľa na jeho ceste rozvoja, upozorňuje ho na dosiahnutý posun („pristihuje" ho pri každom posune) a emočne ho podporuje v náročných chvíľach,
- prognózovanie – vytvára vízie, vytyčuje ďalšie smery rozvoja učiteľa...

Zastávam názor, že rozvíjať sa potrebujú nielen deti, ale aj dospelí. Nielen žiaci, študenti, ale aj ich učitelia. Môžu sa rozvíjať získavaním nových zručností či vývojom svojich postojov. Mentorstvo je na tento účel hádam najideálnejším prostriedkom. Predstavuje efektívnu formu osobnostného rozvoja, ktorá v plnej miere rešpektuje individuálne potreby toho, kto je mentorovaný, a je integrovaná do jeho pracovného prostredia. Mentorský *Individuálny rozvojový program učiteľa* preto považujem za veľmi významný. Prispieva k budovaniu pozitívnej klímy v triede, vedie k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu, k dosahovaniu celkovej spokojnosti žiakov a v konečnom dôsledku aj lepšej pripravenosti žiakov na život a tým aj posilneniu statusu učiteľa.

PaedDr. Erika PETRAŠKOVÁ, PhD.
Ilustračné foto stock.xchng

Hranie sa so Sisou Kyslou

HUMENNÉ

Čitateľko Najko z druhej triedy. Takto sme nazvali knižničné podujatie, ktoré som pripravila a zrealizovala ako vedúca školskej knižnice v spolupráci s učiteľkami druhého ročníka Mgr. I. Topoľančinovou a Mgr. E. Lukáčovou v školskej knižnici pri Základnej škole na Pugačevovej ul. v Humennom v pondelok 27. októbra v rámci Medzinárodného dňa školských knižníc a Týždňa slovenských knižníc.

Na veľké celodenné knižničné podujatie sme si do školskej knižnice pozvali našich začínajúcich čitateľov, žiakov druhého ročníka, aby sme im predstavili školskú knižnicu ako kráľovstvo kníh, do ktorého môžu vstúpiť kedykoľvek, keď budú mať potrebu siahnuť po dobrej detskej knihe. Ale nielen to: pripravili sme pre nich veľkú čitateľskú súťaž pod názvom *Čitateľko Najko z druhej triedy*, inými slovami povedané – najlepší čitateľ z druhého ročníka. Z triednych kôl v čítaní literárnych textov, ktoré predchádzali túto čitateľskú súťaž, nastúpilo do čitateľského súboja 20 najlepších a najzdatnejších čitateľov z druhého ročníka, aby preukázali svoje čitateľské schopnosti v medzitriednom zápolení a zabojovali o spomínaný titul. Náročná čitateľská súťaž pozostávala z dvoch disciplín (plynulé a zrozumiteľné čítanie krátkeho, veku primeraného textu a počúvanie s porozumením) a poriadne potrápila zlomjazýčky, bystroočká i bystroušká súťažiacich. Tí sa však nevzdávali a v čitateľskom maratóne zotrvali statočne do samého konca.

O tom, kto sa stane držiteľom titulu *Čitateľko Najko z druhej triedy*, kto sa umiestni na druhom a treťom mieste, rozhodovala na základe bodových ziskov a predovšetkým umeleckého dojmu z čítania textov 5-členná porota. Tvorili ju štyri členky klubu školskej knižnice, umelecky nadané žiačky deviateho ročníka, ktoré na predsedníckom stolci dopĺňala Mgr. Zuzana Uhrinová. Jej verdikt znel, že víťazkou sa stala Sofia Skoupilová z 2. B a za ňou sa umiestnili Šimon Petko a Michaela Stanková z 2. A.

Je potrebné uviesť, že sa čítalo z knihy českej autorky Martiny Drijverovej *Sisa Kyslá*, ktorú sme zakúpili do našej školskej knižnice pre najmladších čitateľov na začiatku tohto školského roka. Ide o útle dielko, ktorého hlavní protagonisti Sisa Kyslá a Janko Placka sú podarení druháci, medzi ktorými prepukla prirodzená detská rivalita. Janko Placka prežíva veľké trápenie, pretože jeho spolužiačka Sisa Kyslá je odmalička lepšia než on: výborne sa učí, vzorne sa správa – a vôbec. Preto na ňu rád vymýšľa rôzne hrôzostrašné pomsty. Až vymyslí jednu, najlepšiu... Knižka pre začínajúcich čitateľov je o tom, že aj ľady nepriateľstva sa môžu prelomiť.

S hrdinami knižky, ako aj s jej stručným obsahom boli druháci oboznámení vopred, a teda na podujatie mali prísť v originálnom a nápaditom prestrojení za Sisu Kyslú a Janka Placku. Porota preto ocenila aj „najuletenejšie" kostýmy a udelila dva tituly: miss Sisa Kyslá a mister Janko Placka. Diplomy si odniesli Jana Hudáková a Maximilián Polák z 2. A.

Najlepší druhácki čitatelia s diplomami.

Neodmysliteľnou súčasťou takýchto knižničných podujatí bývajú dramatizácie vybraných diel, s ktorými sa pracuje. Proti tejto tradícii sme sa neprehrešili ani v tomto prípade a pripravili na začiatok tejto celodennej knižničnej aktivity dramatizáciu úvodnej časti spomínaného dielka. V krátkej scénke vystúpili žiaci 5. A. Treba uznať, že „nová generácia hercov" predviedla skvelé vystúpenie, ktoré detského diváka zaujalo a bolo príjemným osviežením dňa prežitého s knihou.

Mgr. Valéria HUDÁKOVÁ
Foto Jana GOJDANOVÁ, 9. A

On-line dialóg s Európou

DETVA

Dňa 11. novembra bol počas tretej vyučovacej hodiny realizovaný telemost študentov Gymnázia Detva s podpredsedom Európskej komisie pre energetickú úniu Marošom Šefčovičom. Naše veľké malé gymnázium patrí medzi školy, ktoré si nový podpredseda Európskej komisie vybral a poskytol mu on-line rozhovor. V ňom sa zameral na problematiku diplomacie a postavenia Slovenska v Európskej únii. Zároveň nám poskytol zaujímavé informácie aj zo svojho osobného života, porozprával o ceste vzdelávania a kariéry. Analyzoval využívanie alternatívnych zdrojov energie, poukázal na diverzifikáciu obnoviteľných zdrojov. Informácie boli podnetné, na vysokej úrovni, pán Šefčovič reagoval aj na otázky študentov a, čo nás milo prekvapilo, preukázal aj znalosti o našom gymnáziu, jeho histórii a smerovaní.

Beseda študentov utvrdila v názore, že každodenné štúdium jazykov im môže neskôr pomôcť pri kvalitnom uplatnení sa v praxi, možno aj na pôde európskych štruktúr. Pre mnohých bola podnetom na ďalšie smerovanie, rozmýšľanie o budúcnosti energií a využití obnoviteľných zdrojov.

Michal STIERANKA, študent 1. A

Štyristo rokov sme tu

BUDKOVCE

Pod týmto názvom sa 17. októbra konali v kultúrnom dome oslavy 400. výročia systematického vzdelávania v obci Budkovciach. Pripravila ich tunajšia základná škola a ich súčasťou bol aj akt prepožičania názvu Základná škola Júlie Bilčíkovej. Podstatnú časť hostí tvorili bývalí pedagógovia, ktorí pôsobili v miestnej základnej škole, ako aj absolventi školy, ktorých životné osudy zaviali aj ďaleko od rodného domova. Rodina Júlie Bilčíkovej, po ktorej škola nesie názov, bola zastúpená synom Bohuslavom a dcérou Ľubicou. Prítomná bola aj vnučka Nadežda Bilčíková, vnuci Andrej a Tomáš Benešovci a pravnučky Simona a Ninka.

Starosta obce Marián Uhrina sa vo svojom prejave zameral najmä na bohatú históriu Budkoviec. Obec sa spomína v literatúre už roku 1220, prvá nepriama písomná správa pochádza z roku 1304 a prvá preukázateľná správa je doložená roku 1314, teda pred 700 rokmi. Roku 1614 archívy uvádzajú, že na miestnej fare pôsobil učiteľ, ktorého si platili občania obce. A práve tento údaj je v obci považovaný za začiatok systematického vzdelávania.

Vývoj školy priblížila prítomným riaditeľka školy Viera Vajsová. Informácie čerpala z dostupných kroník školy a obce a z obecnej monografie, ktorá vyšla roku 2010.

Život rodáčky z Budkoviec PhDr. Júlie Bilčíkovej, CSc., vykreslil jej syn Bohuslav. Zasvätila celý svoj život pedagogickej činnosti. Ako vysokoškolská učiteľka pôsobila na Katedre pedagogiky a psychológie Vysokej školy pedagogickej v Nitre. Publikovala vysokoškolské učebné texty, odborné články, štúdie a recenzie v odborných a populárno-vedeckých časopisoch. Roku 1984 jej vyšla monografia pod názvom *Aktivita, samostatnosť a tvorivosť na I. stupni základných škôl*. Spolupracovala s Československým rozhlasom, kde pôsobila ako členka poradného zboru v cykle relácií o rodine. Ani na dôchodku neodpočívala a postupne napísala niekoľko slovníkov. Prvý z nich vyšiel pod názvom *Krátky slovník nárečia slovenského zemplínskeho z Budkoviec*, ktorý bol súčasťou edície krátkych slovníkov základných slovenských nárečí. Ako dvadsiaty diel vydala roku 1998 slovník pod názvom *Jak še hutorelo u Budkouci*. Zomrela vo veku 75 rokov v Bratislave, kde je aj pochovaná.

Po slávnostných chvíľach preplnenú sálu kultúrneho domu osviežil umelecký program, v ktorom vystúpili tak súčasní žiaci, ako aj absolventi školy – hudobník Radoslav Gajdoš či členky dedinskej folklórnej skupiny Pacerki. Program zavŕšil operný spevák Andrej Beneš, v súčasnosti pôsobiaci v Prahe.

A čo dodať po skončení osláv? Sme si vedomí, akú zodpovednosť prináša našej škole prepožičanie čestného názvu. Chce to predovšetkým mať jasnú koncepciu rozvoja. Mali sme ju však uplynulých 400 rokov, preto dúfame, že v tom budeme pokračovať aj v budúcnosti.

Mgr. Martina BAJUŽIKOVÁ
Foto archív školy

Deň otvorený všetkým deviatakom

ŠURANY

Žiaci deviateho ročníka základných škôl stoja každoročne pred vážnym rozhodnutím a spolu s rodičmi hľadajú odpoveď na otázku, kam ďalej. Nápomocní pri riešení tejto dilemy sú im aj ich pedagógovia a v neposlednom rade tiež stredné školy, ktoré im každý rok v rámci dní otvorených dverí umožnia nahliadnuť do priestorov svojej školy, oboznámia ich s učebným programom, poskytnú možnosť zúčastniť sa vyučovacích hodín a v rámci nich oboznámiť s vyučovacími metódami.

Aj naša Obchodná akadémia Šurany, škola s mnohoročnými tradíciami, pripravuje mladých ľudí na ich budúce povolanie či ďalšie štúdium v troch študijných odboroch: obchodná akadémia, obchodné a informačné služby – medzinárodné obchodné vzťahy, a obchodná akadémia – bilingválne štúdium.

Účasť na tohtoročnom dni otvorených dverí využilo 125 žiakov z 19 základných škôl. Podaktorí prišli v sprievode učiteľov, iní v sprievode svojich rodičov. Z rozhovorov so žiakmi sme sa dozvedeli, že v našej škole ich príjemne prekvapilo prostredie moderných učební, predovšetkým tabletová učebňa, ktorá vznikla za pomoci národného projektu *Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva*. V tejto modernej učebni sú žiaci prepojení s vyučujúcim prostredníctvom technológie Bluetooth. Na základe tohto prepojenia je možné jednoducho komunikovať a odovzdávať si výsledky zadaných úloh. Tablety môžu žiaci využívať na všetkých vyučovacích predmetoch. A novým poznatkom pre deviatakov bola aj existencia cvičných firiem. Naši študenti im ukázali prácu cvičnej firmy Kompletis, s. r. o., ktorá sa zaoberá organizovaním spoločenských podujatí.

PaedDr. Helena RUSNÁKOVÁ
Foto archív školy

Pamparáda na Bôriku

ŽILINA

Dňa 21. októbra v dopoludňajších hodinách sa v Žiline na lúke pod Vojenským cintorínom na Bôriku uskutočnila *Pamparáda – deň pre deti v parku*. Projekt, ktorého hlavným cieľom bolo pripraviť a zrealizovať aktivity, ktoré by umožnili žiakom prehĺbiť ich vzťah k okoliu a popritom sa aj niečo naučiť a zároveň tiež uvoľniť a zabaviť, bol podporený IUVENTOU v rámci programu KomPrax – Kompetencie pre prax.

Okrem iných aktivít žiaci zo Základnej školy na Hollého ul. v Žiline spolu s pani učiteľkou Mgr. Z. Majdišovou a asistentkami Mgr. K. Šujanskou a Mgr. Ž. Mičechovou a členmi občianskeho združenia (OZ) následne časť detí pomaľovala pripravené kamene, ktoré boli napokon porozmiestňované pomedzi okrasné rastliny, ktoré vysádzala iná skupina žiakov. Žiaci si ďalej skúsili maľovanie na tvár, čo prinieslo veľmi zaujímavé výsledky. Z pripraveného papiera skúšali skladať origami a napokon sa naučili zhotoviť niekoľko jednoduchých zálesáckych uzlov. Aby sa zahnal prichádzajúci hlad, žiaci a aj všetci ostatní si opiekli na ohni klobásky. No a to už pomaly predznamenalo ukončenie akcie, keďže žiaci sa ešte vracali do školy.

Žiakom aj pani učiteľkám sa veľmi páčilo. Bolo to veľmi vydarené dopoludnie. Pre nás to nebola prvá akcia podobného druhu, ale predsa sme boli veľmi radi, že všetci odchádzali spokojní a plní zážitkov.

PreNos skrášlili ešte pred pár mesiacmi zanedbanú lúku žilinského lesoparku Chrasť výsadbou okrasných kríkov a pomaľovaním kameňov. V prípravnej fáze projektu členovia OZ obnovili ohnisko a zhotovili nové lavičky a vytvorili petangové ihrisko. A hoci sa Pamparáda konala až počas vrcholiacej jesene, počasie vyšlo a celé dopoludnie bolo slnečno a jasno, čo, samozrejme, prialo aj ďalším aktivitám, ktoré boli pre žiakov pripravené.

Hneď po príchode sa žiaci zoznámili s pravidlami hry petang a zahrali sa ju, V podobných aktivitách by sme chceli, samozrejme, pokračovať, pretože vidíme, že deti – aj tie zo znevýhodneného prostredia – sa z takýchto podujatí predovšetkým tešia. Už teraz s očakávaním hľadíme na Bôrickú parádu 2015 – občiansku oslavu víťazstva nad fašizmom. Nultý ročník sa uskutočnil tento rok a do budúceho ročníka radi zapojíme aj našich nových priateľov zo Základnej školy na Hollého ulici.

Michal CHUDÍK
Foto Zuzana MAJDIŠOVÁ, Klára KOVÁROVÁ

SOM UČITEĽKA

Spolupracujem s tými, ktorí sa vedia nadchnúť

Učiteľkou je už 16 rokov. S aprobáciou chémia a biológia i s úväzkom ako výchovná poradkyňa. Vyštudovala v Banskej Bystrici. Hľadala prácu v oblasti vedy, výskumu aj v chemickej výrobe. Keď na takmer 80 žiadostí so životopisom po celom Slovensku dostala len pár negatívnych odpovedí, ponuku začať ako nemčinárka v okrese Stropkov prijala ako výzvu, ktorá ju naštartovala...

PaedDr. Anna Komišáková,

Základná škola s materskou školou Havaj

Chcela niekedy učiteľské povolanie zmeniť za iné?

Dnes si svoje povolanie porovnávam so súrodencami a som presvedčená, že by som už učiteľstvo nezmenila. Napríklad sestra je farmaceutka, a hoci ju práca aj baví, často je to o biznise, za čím sa skrýva neustály stres a často aj stereotyp. Ja osobne som hneď na začiatku kariéry prišla do veľmi dobrého pracovného kolektívu. Spolu trávil prestávky v zborovni, voľný čas pri volejbale, na túre, v divadle... Káva sa varila pre všetkých, narodeniny sa oslavovali spoločne. Žiakov bolo viac ako stoosemdesiat a všetci sme žili ako veľká rodina. Na hodiny som sa pripravovala každý deň s pocitom, akoby som bola opäť na gymnáziu – že nepripravená nemôžem ísť do školy. Zvykla som si, žiaci ma rešpektovali, vážili si ma a vedeli sme sa aj zasmiať. Obdivovala som samu seba, pretože nikdy som si nevedela predstaviť vystupovať pred davom ľudí alebo prezentovať prácu formou nástenie či výzdoby. Objavila som dovtedy neobjavenú polovicu svojho ja. Nuž som na sebe pracovala v každej oblasti – niekam ísť, vybaviť, zariadiť, urobiť... Takže nad zmenou povolania som pravdupovediac ani nemala čas rozmýšľať.

Čím ju inšpirovali jej učiteľské vzory?

V školstve som nikdy nemala veľké vzory, aj keď som mala dobrých a obetavých učiteľov. Dodnes rada spomínam na svoju učiteľku v materskej škole (bola veľmi milá), učiteľku na prvom stupni (bola veľkou mamou), učiteľku slovenského jazyka (mala ma rada práve preto, že som vedela) a učiteľku matematiky (posúvala ma stále dopredu, lebo mi to myslelo). Na gymnáziu to bola učiteľka slovenčiny (bola ľudská) a učiteľka nemčiny (bola našou veľkou kamarátkou). Aj vysoká škola priniesla veľa dobrých vzťahov práve tam, kde to bolo najprísnejšie – na chémii. Rektor univerzity bol chemik a skúšky z analytiky sme robili u neho na rektoráte pri káve.

Našla vzory i v rodine?

Najväčšími vzormi pre mňa a mojich dvoch súrodencov sú naši rodičia. U nás doma sa veci nerobili priemerne. Každého sme museli zdraviť, vážiť si ľudí bolo nevyhnutné. Každý musel tiež pracovať a vedieť skoro všetko. To nás naučili oni sami alebo nás posunuli tam, kde sme sa to mohli naučiť.

Napĺňa ju jej profesia?

V našej Základnej škole s materskou školou v Havaji ma popri chémii a biológii teší v úväzku aj informatika a výtvarná výchova. A pracujem v škole aj ako výchovná poradkyňa. Práca ma baví aj živí. A keďže nie som veľmi náročná, tak aj uživí. Cením si odmeny a najviac voľno počas letných i rôznych vedľajších prázdnin. Najradšej ho využívam na šport, cestovanie, hobby a venujem sa v ňom tiež svojim úžasným neteriam. Po dvoch rokoch učiteľovania som na svojej alma mater zvládla doktorandské štúdium v oblasti chémie. Svojho času som sa chcela dostať pracovať na gymnázium. No bolo to ako nasadnúť na rozbehnutý vlak a nemať istotu, či ma tam budú potrebovať aj o pár mesiacov. V Havaji som po roku získala stálu pracovnú zmluvu, čo dnes nie je jednoduché.

Keby mohla do učiteľského povolania vrátiť niečo z čias, keď sa mu aj u nás darilo viac, čo by to bolo?

Čo by som zmenila? Chýba úcta, rešpekt, autorita zo strany žiakov, ale aj ich rodičov. Za to môže súčasné financovanie školstva a hodnoty uznávané – respektíve neuznávané – spoločnosťou. Zabudli sme na šikovné, múdre a talentované deti, pre ktoré chýba podpora. Čo tí, čo sú pre spoločnosť prospešní do budúcnosti? A čo tí mladí ľudia s vysokoškolským diplomom, ktorí slúžia v zahraničí na stavbe, v kuchyni, lebo im vo vlastnej krajine chýba uplatnenie? Skoro všetci sa chcú vrátiť domov. Kto bude rozvíjať túto krajinu?

Čo ju v práci teší?

Teší ma, že sa moji bývalí žiaci o mňa zaujímajú podobne ako ja o nich. Aj bývalý žiak s priemernými vedomosťami je dobrým človekom, ak neleží doma. Pracuje a váži si prácu, ktorá je skutočnou hodnotou. Ja som sa „našla" v práci s deťmi. Nechcem stáť na mŕtvom bode. Pracujem a spolupracujem s ľuďmi, ktorí sú na tej istej frekvencii ako ja a vedia sa nadchnúť pre nové veci.

Čo by odkázala tým, ktorí chcú byť učiteľmi, ale finančné nedocenenie a iné medializované témy okolo školstva ich od toho odrádzajú?

Prečo byť učiteľom? Mladý človek musí jednoducho cítiť, že takáto práca ho bude baviť. Musí mať vzťah k deťom a vedieť odovzdávať svoje vedomosti a zručnosti. Výhodou pre učiteľov sú prázdniny, teda istá dovolenka.

Aký by mal byť podľa nej dobrý učiteľ?

Dobrý učiteľ by mal byť odborník vo svojom predmete, mal by vedieť zaujímavo podať dôležité učivo, mal by byť priateľský a trpezlivý, veď práca s ľuďmi je celkovo náročná. Mal by byť chápavý, vynaliezavý a komunikatívny. Samozrejme, bonusom je všestrannosť a prirodzená inteligencia.

Má PaedDr. Anna Komišáková, učiteľka z Havaja, životné krédo, uplatňuje nejakú zmysluplnú zásadu, ktorá jej v živote pomáha prekonávať aj ťažké chvíle a problémové situácie?

Za svoje krédo považujem nielen jedno porekadlo, ale aj pár užitočných zásad. Bez práce nie sú koláče. Alebo – rob svoju prácu poctivo, lebo aj teba živí práca iných. A nakoniec i táto – všetko, čo rozdáš, sa ti raz vráti.

Milan SOUKUP
Foto autor

Štipendiá nadaným programátorom

TLMAČE

Študenti Strednej odbornej školy technickej z Tlmáč robia dobré meno nielen svojej škole, ale aj sebe samým. Mnohí absolventi odboru programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení nájdu ihneď po skončení štúdia uplatnenie vo svojom odbore, aj vďaka výbornej spolupráci s jedným z najväčších zamestnávateľov v okrese ZF Sachs Slovakia Levice.

„Teší nás, že naši študenti a absolventi odboru programátor obrábacích strojov a zariadení sú dnes veľmi žiadaní na pracovnom trhu a výnimkou nie je ani náš región. Snažíme sa vychovávať a vzdelávať kvalitných a dobre pripravených študentov na pracovné pozície podľa potrieb a požiadaviek zamestnávateľov v našom regióne," prezradila zástupkyňa tlmačskej školy Mgr. Mária Medzihradská.

Aj samotná spoločnosť ZF Sachs robí všetko pre to, aby študenti mali záujem študovať tento technický odbor a dosahovali nielen v škole, ale aj na praktickom odbornom výcviku čo najlepšie študijné výsledky. Študenti tretieho a štvrtého ročníka vykonávajú odbornú prax priamo v závode, kde majú vytvorené veľmi kvalitné podmienky na vzdelávanie a nadobúdanie praktických skúseností priamo vo výrobnom procese. K dispozícii majú aj dve cvičné pracoviská, ktoré sú odrazovým mostíkom na zaradenie sa priamo do výrobného procesu spoločnosti.

O spokojnosti a výbornej spolupráci svedčia aj slová riaditeľky školy Ing. Janky Mrázovej: „Spomenúť musím aktuálnu novinku, ktorú spoločnosť našim študentom ponúkla, konkrétne prospechové štipendium pre študentov praxujúcich v závode, ktoré sa podľa dosiahnutého prospechu pohybuje až do výšky 80 eur. A k tomu treba pripočítať ešte aj výšku odmeny, ktorú naši študenti dostávajú za odpracované hodiny odborného výcviku. Takto ponúkame žiakom možnosť finančne si prilepšiť už počas prípravy na povolanie. Aj touto cestou vyslovujem poďakovanie spoločnosti za výborné podmienky vytvorené pre študentov odboru programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení."

A čo hovoria na tieto výhody študenti? „Teším sa, že mám už počas štúdia veľmi dobrú možnosť finančne si prilepšiť. Od septembra dostávam odmenu vo výške stodvadsať eur mesačne. A k tomu, aby som sa v škole a na odbornom výcviku čo najviac snažil, ma povzbudzuje aj skutočnosť, že ZF Sachs nám ponúka hneď po skončení školy zamestnanie vo svojom závode. Už teraz som skoro na sto percent rozhodnutý pre nich," skonštatoval tretiak Milan Gunda.

A ako je spokojný partner školy? „Rôznymi výhodami a opatreniami chceme študentom ponúknuť komfort a čo najlepšie podmienky na vzdelávanie. Mnohí z absolventov tlmačskej školy patria dnes medzi našich najlepších pracovníkov na rôznych pozíciách. Spolupráca s vedením školy je na veľmi dobrej úrovni a aj do budúcnosti sa budeme snažiť byť im nápomocní," hovorí manažér prevádzky ZF Sachs Ing. Jozef Martinovič.

Mgr. Marián SABALA
Foto archív školy

Školopovinnosť vo svete

POROVNANIE

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) zverejnila výsledky komparatívneho výskumu odrážajúce stav svetového školstva v publikácii *Náhľad na školstvo* (*Education at a Glance 2014*), ktorá zahŕňa viaceré ukazovatele v rámci výchovno-vzdelávacieho systému, grafy a tabuľky o povinnej školskej dochádzke, štruktúre základného vzdelávania i učebných osnovách, o veľkosti tried i podiele žiakov na učiteľa, nehovoriac o mzdách pedagógov v 34 členských krajinách, resp. štátoch spadajúcich do EÚ21 vrátane vybraných krajín G20...

Povinná školská dochádzka v krajinách OECD a G20 sa odlišuje štruktúrou i dĺžkou, učebnými osnovami i rozvrhom hodín. Osemročnú, ktorá kladie vyššie nároky na žiakov, zaviedlo Maďarsko, Rakúsko, Belgicko, Taliansko, Turecko a Chile, deväťročnú uprednostňuje väčšina štátov, medziiným Slovensko, Česko, Estónsko, Lotyšsko, Slovinsko, Luxembursko, Francúzsko, Anglicko, Írsko, Nemecko, Holandsko, Portugalsko, Švédsko, Fínsko, Čína, Japonsko, Kórea, Grécko, Mexiko, Izrael, Kanada, USA, Kolumbia, a k desaťročnej sa prikláňa Nórsko, Dánsko, Island, Španielsko i Austrália.

Priemerný vek prváčikov sa vo väčšine krajín ustálil na šiestich rokoch; pred dovŕšením siedmeho roku prekračujú brány školy malí Estónci, Fíni, Lotyši, Poliaci a Švédi, v piatich rokoch nastupujú malí Angličania, Austrálčania a Škóti. Základné vzdelávanie trvá priemerne šesť rokov; štyri roky v Nemecku, Rakúsku, Maďarsku, Turecku a na Slovensku, sedem rokov v Dánsku, Škótsku, Nórsku a na Islande. Prvý cyklus strednej školy sa uskutočňuje v priemere tri roky; v Belgicku a Chile dva roky, kým na Slovensku, kde ide konkrétne o druhý stupeň základnej školy, päť rokov. V polovici štátov najmenej jeden rok na strednej škole tvorí súčasť povinnej školskej dochádzky.

Povinné a voliteľné predmety

Jednotlivé krajiny sa odlišujú aj *počtom vyučovacích dní*. Školský rok vymedzuje priemerne 185 dní; najviac 170 dní majú vo Francúzsku, v Číne, Grécku, Írsku, na Islande, v Lotyšsku a Luxembursku, najmenej 200 dní v Brazílii, Kolumbii, Izraeli, Taliansku, Japonsku a Mexiku. Školopovinní žiaci strávia v škole priemerne 7 475 hodín – od 5 304 hodín v Maďarsku do 10 120 hodín v Austrálii, pričom na prvom stupni 4 553 hodín a na druhom stupni 2 922 hodín. Tieto čísla nezahŕňajú mimoškolské vyučovanie a tzv. doučovacie hodiny pre vybraných žiakov, na ktorých doháňajú nezvládnuté učivo a ktoré predstavujú okolo 5 % vo Fínsku, v Grécku, Poľsku, Portugalsku a Slovinsku.

Hlavné predmety *na základných školách* tvoria priemerne 45 %; čítanie, písanie 22 %, počty 15 %, hudobná a výtvarná výchova 9 %, telesná výchova 8 %, prírodoveda 7 %, vlastiveda 6 %, kým zvyšných 33 % cudzie jazyky, náboženstvo, etická výchova, informatika a iné predmety. Najväčší dôraz na čítanie a písanie kladie Francúzsko (38 %) a Mexiko (35 %), nasleduje Turecko, Rakúsko a Česko (30 %), Kanada, Dánsko, Portugalsko, Luxembursko, Nórsko a Grécko (28 %), Nemecko, Chile, Írsko, Island (20 %) a Poľsko (18 %); najviac hodín počtov (27 %) majú malí Mexičania a Portugalčania, najmenej (14 %) zas Gréci, Poliaci a Kórejčania; hudobná a výtvarná výchova zastupuje 5 % v Izraeli a Mexiku, kým 15 % v Nemecku, Estónsku, Nórsku, Slovinsku a na Islande; najväčšiu pozornosť cudzím jazykom venuje Luxembursko, najmenšiu zas Japonsko a Kanada, v podstate žiadnu Mexiko a Írsko. Vo väčšine krajín majú žiaci na výber voliteľné predmety; prakticky úplnú voľnosť im poskytuje Holandsko, Anglicko, Austrália, nezanedbateľná je aj v Belgicku a Taliansku.

Skladba učebných osnov na prvom stupni slovenských základných škôl v porovnaní napr. s českými a francúzskymi vyzerá takto: čítanie, písanie 27 % (Česi 30 %, Francúzi 38 %), počty 13 % (Česi 16 %, Francúzi 20 %), cudzie jazyky 8 % (Česi 9 %, Francúzi 6 %), prírodoveda 2 % (Česi 11 %, Francúzi 10 %), iné povinné predmety 29 % (Česi 22 %, Francúzi 26 %), pružná časť 21 % (Česi 12 %, Francúzi 0 %).

Povinné predmety na *druhom stupni základnej školy*, resp. v *prvom cykle strednej školy* predstavujú priemerne 39 % a zahŕňajú najmä hodiny rodného jazyka a literatúry (14 %), cudzích jazykov (13 %) a matematiky (12 %), nasledujú prírodné vedy (11 %) a spoločenské vedy (10 %), telesná výchova (7 %), hudobná a výtvarná výchova (7 %), zvyšných 26 % tvorí náboženstvo, etická výchova, informatika a na odborne zameraných kolégiách (zodpovedajúcich prvému stupňu stredných škôl) prax. Rodný jazyk je v jednotlivých krajinách zastúpený na vyučovaní 12 až 32 % (najviac v Taliansku a Grécku), matematika 12 až 15 %, prírodné a spoločenské vedy 7 až 15 %, cudzie jazyky 5 až 25 % (najviac v Luxembursku a Nemecku). V Holandsku a Austrálii vládne stopercentná pružnosť v rozvrhu hodín, o ktorom rozhodujú centrálne, prípadne regionálne úrady, čo znamená, že učebné osnovy pozostávajú z voliteľných, resp. voľne obmieňateľných predmetov; v iných štátoch (Nemecko, Anglicko, Taliansko, Luxembursko, Mexiko) sa povinné predmety stanovujú pevne. Prispôsobiteľnosť sa výrazne obmedzuje napr. v Grécku, Rakúsku a Maďarsku, na úrovni 4 % sa pohybuje v Nórsku, Izraeli, Estónsku a Japonsku, približne 8 % v Slovinsku, Portugalsku a Kórei, 10 % v Lotyšsku, 12 % v Kanade, Belgicku, Poľsku a Írsku, 15 % v Chile, 18 % v Turecku a 20 % v Španielsku, vo Flámsku a na Islande.

Skladba učebných osnov na druhom stupni slovenských základných škôl v porovnaní s českými a francúzskymi vyzerá takto: rodný jazyk a literatúra 16 % (ako Francúzi, Česi 12 %), matematika 12 % (ako Česi a Francúzi), prírodné vedy 10 % (ako Francúzi, Česi 15 %), cudzí jazyk 13 % (Česi 15 %, Francúzi 18 %), iné povinné predmety 28 % (ako Česi, Francúzi 38 %), pružná časť 21 % (Česi 18 %, Francúzi 6 %).

Podiel žiakov a učiteľov

Na tému počtu žiakov v triedach prebiehajú búrlivé diskusie najmä v súvislosti s kvalitou výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorý negatívne ovplyvňuje aj nedostatočne zastúpený pedagogický zbor, resp. vyššie pracovné úväzky vyučujúcich. V krajinách OECD sedí *v jednej triede na základných školách* priemerne 21 žiakov (Španielsko, Belgicko, Nemecko, Maďarsko, Portugalsko, Dánsko, USA), kým v iných z G20 o niečo viac. Svetový prím drží Čína (38 žiakov) a Chile (30), nasleduje Japonsko (28), Izrael (26), Kórea a Veľká Británia (25), Írsko, Turecko a Brazília (24), Austrália, Indonézia, Francúzsko a Holandsko (23). Pod priemerom sa ocitlo Česko a Mexiko (20), Fínsko a Taliansko (19), Island, Slovinsko, Poľsko, Rusko a Rakúsko (18), Slovensko, Grécko a Estónsko (17), Lotyšsko a Luxembursko (16). V podaktorých štátoch sa objem tried na základných školách v rokoch 2000 – 2012 rapídne znížil, čo je prípad Kórey (z 38 na 25) a Turecka (z 31 na 24), o niečo miernejšie zas v Chile (z 35 na 30), na Slovensku (z 22 na 17), v Poľsku (z 22 na 18), Brazílii (z 27 na 24), Nemecku (z 23 na 21) a Rakúsku (z 20 na 18).

Väčšina pedagógov by uvítala nižší *počet žiakov v triedach* v záujme individuálneho prístupu ku každému, resp. ľahšej udržateľnosti disciplíny. Z výskumu však vyplýva, že množstvo žiakov v triede rozhodujúcim spôsobom neovplyvňuje ich výkonnosť a prospech, čo sa týka predovšetkým detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré by na väčšiu snaživosť potrebovali silnejší motív, resp. špecifický prístup úradov sociálnej starostlivosti (výraznejšiu výnimku tvorí len Anglicko, Estónsko a Malajzia). Na druhej strane sa priamo od veľkosti tried odvíja výška finančných prostriedkov, resp. investícií do pedagogických a školských pomôcok a valorizácia miezd vyučujúcich, ktorá závisí aj od ich kvalifikácie.

Na *druhom stupni základnej školy*, resp. v *prvom cykle strednej školy* v krajinách OECD je priemerný počet žiakov v triede 24, čo pedagógov neveľmi uspokojuje vzhľadom na rastúce problémy s ich správaním, ktoré podľa údajov štúdie TALIS z roku 2013 pripúšťa už 30 % učiteľov napr. v emiráte Abú Zabí, Anglicku, Chorvátsku, Dánsku, Španielsku, vo Francúzsku a v Rumunsku, na rozdiel od Islandu, Nórska a Holandska, kde sa vyučujúci neboria s neprekonateľnými ťažkosťami s disciplínou. Tak či onak, drvivá väčšina učiteľov sa na hodinách musí vyzbrojiť anjelskou trpezlivosťou; 13 % priznáva zvýšený záujem o psychológiu v snahe preniknúť do tajomstva rozmanitých povahových čŕt žiakov a jedna pätina si chtiac-nechtiac zvýšila kvalifikáciu o špeciálnu pedagogiku. Na prvom mieste sa opäť vyníma Čína s počtom 51 žiakov v triede, nasleduje Indonézia (34 žiakov), Kórea (33), Japonsko (32), Chile (31), Mexiko, Izrael, Turecko a Brazília (28), USA (27), Nemecko (25) a Španielsko (24); pod priemerom figuruje Poľsko, Portugalsko a Grécko (22), Taliansko, Rakúsko, Maďarsko, Dánsko a Česko (21), Fínsko, Slovensko, Slovinsko a Island (20), Veľká Británia a Luxembursko (19), Rusko (18) a Estónsko (16). V Číne od roku 2000 stúpol počet žiakov na vyššom stupni vzdelávania o 13, v Indonézii o 9, v Kórei a Mexiku o 8, v USA o 6, v Japonsku a Poľsku o 4 a v ostatných krajinách v priemere o 2 žiakov.

Ukazovateľ pomeru *počtu žiakov na jedného učiteľa* v základných školách, resp. v prvom cykle stredných škôl neodzrkadľuje ani rozvrh hodín, ani pracovný čas pedagógov. V krajinách OECD pripadá na jedného učiteľa základnej školy takmer 16 žiakov, čo je prípad Holandska, Austrálie, USA a Izraela; v Mexiku je to však vyše 28, v Chile a Brazílii 22, Anglicku 21, v Turecku a Rusku 20, vo Francúzsku a v Česku 19, v Kórei 18, v Japonsku a Číne 17, na Slovensku a Novom Zélande 16, tesne nad priemerom figuruje ešte Írsko, Nemecko a Slovinsko, pod ním zase Fínsko a Španielsko (14), Estónsko a Belgicko (13), Taliansko, Rakúsko, Portugalsko a Švédsko (12), Indonézia, Poľsko, Saudská Arábia a Maďarsko (11), Nórsko a Island (10), Grécko a Luxembursko (9).

Na druhom stupni základnej školy, resp. v prvom cykle strednej školy sa medzi štátmi prejavujú výraznejšie rozdiely; v Mexiku a Indonézii sa tento ukazovateľ vyšplhal na 32 žiakov, nasleduje Chile (22), Turecko (20), Brazília a Saudská Arábia (19), Kórea (18), Nový Zéland (17), Francúzsko, Holandsko a USA (15), priemer, ktorý tvorí 13 žiakov na pedagóga, dosiahlo Anglicko, Japonsko, Nemecko, Izrael, tesne pod ním figuruje Čína a Slovensko (12), nasleduje Taliansko, Švédsko a Česko (11), Španielsko, Estónsko, Poľsko, Maďarsko, Nórsko, Island, Luxembursko a Portugalsko (10), Rakúsko, Rusko a Fínsko (9), Belgicko a Slovinsko (8). Vo väčšine krajín tento ukazovateľ postupne rastie (s výnimkou Chile, Islandu, Luxemburska a Mexika) a odráža zmeny jednak v počte vyučovacích hodín a jednak v demografickom vývine.

Mimochodom, v predškolskej výchove sa situácia vyvíja priaznivejšie vzhľadom na vychovávateľky, ktoré poskytujú učiteľkám materských škôl nezanedbateľnú oporu; najmenej detí na pedagóga je na Islande a vo Švédsku (6), nasleduje Estónsko a Nový Zéland (7), Indonézia, Čína, Luxembursko, Maďarsko a Saudská Arábia (11), Nemecko, USA a Slovensko (13), Španielsko, Česko a Rakúsko (14), tesne nad priemerom sa ocitlo Japonsko a Holandsko (16), nasleduje Brazília, Kórea, Belgicko, Portugalsko a Poľsko (17), Anglicko (18), Turecko (21), Francúzsko a Chile (22), Mexiko (25) a Izrael (28).

Priaznivejšie podmienky vládnu *na súkromných školách*, kde sa v triedach nachádza priemerne o štyroch žiakov na pedagóga menej, čo je prípad Brazílie, Ruska, USA, Islandu, Izraela, Lotyšska, Poľska, Česka, Veľkej Británie a Turecka. Opačná situácia vládne v Španielsku, kde súkromné školy navštevuje vyše 30 % žiakov. V dvanástich krajinách (napr. Rakúsku, Fínsku, Grécku, Japonsku, Luxembursku) chodí do súkromných kolégií o niečo viac žiakov než do štátnych.

Na Slovensku tvoria rozdiel v počte žiakov na pedagóga na štátnych a súkromných školách nanajvýš dvaja žiaci (17/16 na prvom stupni a 20/18 na druhom stupni); markantnejšie rozdiely možno pozorovať v Brazílii (21/13), ale najmä v Turecku (21/9) a Mexiku (35/19), kde daný rozdiel činí 12, resp. 16 žiakov v neprospech verejných školských ustanovizní. Na druhej strane menej žiakov na pedagóga v štátnej škole oproti súkromnej je vo Veľkej Británii (11/22), v Luxembursku (10/18), Španielsku (9/15), Portugalsku (9/13), vo Francúzsku (15/17) a Švédsku (11/12). Viac žiakov na pedagóga v štátnej škole oproti súkromnej pripadá zas napr. v USA (16/11), Nemecku (14/13), Česku (11/9), na Slovensku (13/12) a Islande (11/4).

Mzdy učiteľov

Príjem pedagógov predstavuje základné výdavky z rozpočtu na rezort školstva a jeho výška priamo vplýva na atraktivitu danej profesie, inými slovami, stáva sa rozhodujúcim kritériom výberu po ukončení vysokoškolského štúdia. Rast štátneho dlhu počas hospodárskej krízy prinútil vládnych činiteľov jednotlivých krajín prijať úsporné opatrenia, čo sa odráža v tendenciách zmrazovať platy aj učiteľom. Vývoj však ukazuje, že musia hľadať účinnejšie východisko, resp. pristúpiť ku kompromisu v záujme zvyšovania kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. V krajinách OECD tvoria *mzdy učiteľov pracujúcich na plný úväzok* v porovnaní s vysokoškolskými pedagógmi priemerne 85 % na prvom stupni základnej školy, 88 % v prvom cykle strednej školy, resp. na druhom stupni základnej školy a 92 % na úrovni strednej školy.

Vo väčšine štátov rastie plat pedagógov priamo úmerne s úrovňou vzdelávacej ustanovizne. V Belgicku, Dánsku, vo Fínsku, v Indonézii a Poľsku zarábajú stredoškolskí profesori po 15 rokoch (vo Švajčiarsku po 11 rokoch) praxe o vyše 25 % viac než učiteľky v materských školách. V niektorých krajinách dosahujú pedagógovia po 30 rokoch praxe mzdový strop, ktorý predstavuje priemerne vyše 80-% nárast začiatočníckeho platu. V Izraeli, Mexiku, Poľsku a Slovinsku zarábajú učitelia s akademickým titulom o 30 % viac než ich kolegovia bez titulu; v tretine krajín nemá samotný titul vplyv na výšku mzdy. V rokoch 2000 – 2012 sa zvýšila mzda učiteľov vo všetkých štátoch okrem Francúzska, Grécka a Japonska, pričom do roku 2005 šlo len o nepatrný alebo nulový nárast. Vzhľadom na priamy dopad hospodárskej krízy sa reálne zvýšil plat pedagógov za dané obdobie v necelej polovici krajín OECD.

Výška mzdy sa odvíja od hrubého domáceho produktu, pričom najviac zarábajú učitelia na prvom cykle strednej školy, resp. druhom stupni základnej školy v Kórei (1,4 %), Španielsku a Luxembursku (1,3 %), Portugalsku (1,2 %), Turecku, Kanade, na Novom Zélande (1,1%), priemer okolo 0,9 % dosahuje Fínsko, Nemecko, Anglicko, Austrália, Grécko, Dánsko, Flámsko, Francúzsko, Izrael, Estónsko, Poľsko, Škótsko, Švédsko, Belgicko, Holandsko a Írsko, nasleduje Slovinsko (0,8 %), Chile, USA a Nórsko (0,7 %), Taliansko a Rakúsko (0,6 %), Česko a Maďarsko (0,5 %), kým na poslednom mieste sa ocitlo Slovensko (0,4 %), čo si akiste nevyžaduje komentár...

Z Regards sur l'éducation 2014
spracovala Vladimíra KOMOROVSKÁ
Ilustračné foto stock.xchng

ŠKOLSTVO ODBORNE

57/2014, 26. november 2014 | **Príloha UN** | Rozširované bezplatne, Ročník LXI

Vieme prehrávať?

Poznám chlapíka, ktorý už takmer desať rokov prevádzkuje pneuservis. Snaží sa budovať svoju živnosť tak, aby jeho zákazníci boli spokojní. Samozrejme, usiluje sa zabezpečovať svojim zamestnancom prácu tak, aby mal dostatok peňazí na pravidelné výplaty. Hlavnú úrodu majú pneuservisy najmä pred zimnou a letnou sezónou.

Nedávno začal ponúkať svoje služby aj väčším firmám a tento rok vyhral zákazku na prezutie áut veľkej spoločnosti. Firma sa preňho rozhodla, lebo mal lepšie referencie a ponúkol tiež lepšie podmienky. Prešla od konkurencie k nemu. Vo vysokej kvalite im prezul desiatky áut.

Po týždni začali z firmy chodiť sťažnosti, že prezuté kolesá nie sú dobre pritiahnuté. Na dôvažok riaditeľovi jednej divízie odletelo v 110-kilometrovej rýchlosti na diaľnici celé koleso a havária sa len tak-tak neskončila tragicky. Povolené kolesá však boli len na autách vedúcich pracovníkov firmy. Všetci ostatní zákazníci boli s prácou pneuservisu spokojní...

Zdá sa, že ide o konkurenčný boj, ktorý niekto preniesol až na úroveň ľudského zdravia. Niekto, kto prehral súťaž, neuniesol porážku a rozhodol sa pomstiť. Namiesto toho, aby popremýšľal a tvrdšie, zodpovednejšie pracoval na sebe a fungovaní svojej „firmičky“, znížil sa k podrazu.

V našich končinách je podobná situácia pomerne častá. Akoby sme sa nenaučili zvládať stav, že niekto môže byť lepší ako my, že niekto dokáže nad nami vyhrávať. Znášať neúspech sa človek učí od detských čias v rodine a predovšetkým v škole. Denne sme konfrontovaní s množstvom situácií, keď zažijeme menší či väčší neúspech. Niekoho neúspech „naštartuje“ k vyššiemu výkonu, iného položí na kolená. Niekoho neúspech posilní, iného zlomí. A to je jeden z najdôležitejších javov v našom živote. V čom je jeho tajomstvo?

Štátny inštitút odborného vzdelávania už dvadsaťtri rokov organizuje prehliadku a odborné súťaže zastrešené značkou JUVYR, čo je skratka pre slová juniorská výroba. Školy i žiaci na tomto podujatí súperia, učia sa konkurovať čestným spôsobom. A to je dôležité. Takisto, ako je dôležitá aj ďalšia vec – že v súťažnom zápolení zvyčajne býva iba jeden víťaz.

A aké by si mali zobrať ponaučenie, tí, ktorí skončili na druhom, treťom či ďalších miestach? Ak je výsledkom poznanie, že treba pracovať ďalej a na budúci rok sa pripraviť lepšie, ideme správnym smerom. Lebo vyhrávať sa má kvalitou, nie podvodmi a podrazmi. Je dobré, ak to naša škola učí aj svojich žiakov všade, kde je to len možné.

Henry Ford hovorieval, že prehra je príležitosťou, aby sme začali znovu a lepšie. Preto najdôležitejšie je naše nastavenie na možný neúspech. Schopnosť počítať s ním ako meradlom našej kvality a indikátorom našej pracovitosti, ale aj invencie, tvorivosti, schopností.

Zuzana BALÁŽOVÁ

Popri JUVYR-e sa už 17. rok paralelne koná v tých istých priestoroch aj Medzinárodný veľtrh cvičných firiem, na ktorý ste takisto srdečne pozvaní. ***Foto Ľubomír PAJTINKA***

JUVYR s pútavejšou prezentáciou profesií

Koniec novembra je pravidelne časom, ktorý napĺňa výnimočná udalosť slovenského stredného odborného školstva – prezentácia remeselných zručností mladých ľudí na celoslovenskom školskom podujatí JUVYR. Tento rok sa uskutoční v dňoch 25. a 26. novembra tradične v Národnom tenisovom centre na Príkopovej ul. v Bratislave. Podujatie sa koná pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR Petra Pellegriniho, garantom podujatia je Štátny inštitút odborného vzdelávania.

Prezentovať odbornej a laickej verejnosti výsledky svojich aktivít bude päťdesiat vystavovateľov predovšetkým z radov stredných odborných škôl rôznych odborných zameraní z celého Slovenska, traja vystavovatelia predstavia konkrétne národné projekty, ktoré sú v gescii Štátneho inštitútu odborného vzdelávania (ŠIOV).

Cesta k základným školám

Dlhodobý cieľ ŠIOV-u zapájať do aktivít odborného vzdelávania základné školy a aktivizovať ich v podpore výučby technických predmetov sa odzrkadlí aj na tohtoročnom JUVYR-e vďaka národnému projektu *Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami* v motivačnej aktivite nazvanej *Škola mojej profesie*. V tridsiatich piatich odborných témach ukážu svoju kreativitu a manuálne zručnosti celkovo 559 žiaci druhého stupňa základných škôl z celého Slovenska. V porovnaní s minulým rokom možno pri tejto aktivite hovoriť o enormnom náraste záujmu, prihlásilo sa až o tristo žiakov viac. Devätnásť stredných odborných škôl ich počas dvoch dní zapojí zábavnou, interaktívnou formou do úloh, v ktorých základoškoláci preukážu svoje remeselné nadanie a zručnosti, zistia, ako sa pracuje s náradím, pomôckami a materiálom, na konci čoho je hotový výrobok. Na základe ich prihlášok do súťaže Škola mojej profesie možno konštatovať, že najviac žiakov základných škôl sa zaujíma o skladanie počítača, chov koní a jazdectvo, namiešanie si svojho nápoja, zdobenie torty, chcú sa zorientovať na mape Európy, dozvedieť čo-to z kynológie, ozdobiť si medovník... V rámci všetkých aktivít žiaci získajú nové informácie o spôsoboch a formách odborného vzdelávania v stredných odborných školách, rozšíria si obzory poznania a možno sa aj rozhodnú pre svoju budúcu profesiu, resp. smerovanie svojho záujmu štúdia na strednej škole. Súťaže *Škola mojej profesie* sa tento rok zúčastní 21 pilotných základných škôl z národného projektu *Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami* a až 28 nepilotných škôl, čo je oproti minulosti tiež nárast.

Aby prezentácia v profesiách bola zaujímavejšia a motivácia žiakov základných škôl ešte presvedčivejšia, pripravená je pre nich aj súťaž v spoločných tímoch so žiakom strednej odbornej školy. Nazvaná je *Stavebníctvo rukami našich žiakov základných škôl* a tento rok je zacielená na profesie inštalatéra a stolára, ktoré sú dnes na trhu práce obzvlášť nedostatkovými. Dvanásť zmiešaných tímov mladých bude súťažiť 25. novembra od deviatej hodiny ráno.

Miesto na výmenu skúseností

Veríme, že JUVYR osloví zaujímavým programom – napr. odbornými workshopmi so zástupcami z hospodárskej praxe – okrem žiakov aj pedagógov, zástupcov samosprávnych krajov, okresných úradov, zamestnávateľov a ďalších partnerov a naplní filozofiu podujatia bohatými odbornými diskusiami o smerovaní odborného vzdelávania a prípravy na Slovensku. Výnimočný je aj program určený žiakom stredných odborných škôl v súťažiach nazvaných *Ukáž, čo vieš*, tento rok v štyroch odboroch: kozmetička a vizážistka, maliar, inštalatér a kaderník. Predstaví sa na nich osemdesiat mladých talentov z celého Slovenska.

Novinkou tohto ročníka JUVYR-u je predstavenie šestnástich víťazov odborných súťaží, ktoré sa uskutočnili pre žiakov základných škôl v rámci národného projektu *Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami* – ZENIT (v kategóriách *Tvorba webových stránok* a *Robotika*), Základoškolská odborná činnosť (v kategóriách *Chémia a potravinárstvo*, *Pôdohospodárstvo*, *Strojárstvo, hutníctvo a doprava*, *Informatika*, *Stavebníctvo*) a Mladý mechatronik.

V kultúrnom programe je pripravená ukážka bojových umení (Súkromná stredná odborná škola ochrany osôb a majetku), módna prehliadkou šperkov (Stredná odborná škola sklárska Lednické Rovne) a odevov (Stredná odborná škola podnikania Trenčín).

Partneri podujatia zaujmú mladých návštevníkov, ktorých baví práca s počítačom a informačné technológie, sprievodnými aktivitami (tréningové centrum GOPAS, Xbox, najnovšie technológie Microsoftu).

Pozývame teda všetkých žiakov základných škôl, stredných odborných škôl, rodičov a pedagógov povzbudiť svojich spolužiakov, podporiť svoje a partnerské školy na súťažiach a zároveň si vyskúšať vlastné zručnosti a nadanie pre profesiu zhotovením výrobkov vlastnými rukami na tvorivých pracoviskách jednotlivých vystavovateľov.

Veríme, že aj podujatiami, ako je JUVYR, prispievame k rozvoju odborného vzdelávania a prípravy a jeho približovaniu k praxi. Účasť zamestnávateľov a partnerov z hospodárskej praxe na podujatí napr. v úlohe hodnotiteľov jednotlivých súťaží je dôkazom existujúcej vzájomnej spolupráce so školami. **Ing. Vlasta PÚCHOVSKÁ, ŠIOV**

Škola mojej profesie

Motivačné odborné súťaže pre žiakov základných škôl

Strany 10 – 13

Stavebníctvo rukami našich žiakov základných škôl

Motivačné odborné súťaže pre žiakov základných škôl

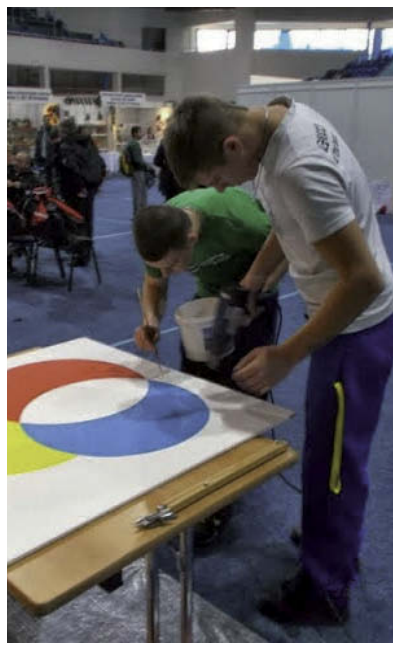

Strana 13

Motivačné odborné súťaže pre žiakov stredných škôl

Strany 14 a 15

Program a zoznam vystavovateľov

Strana 16

Motivačné odborné súťaže pre žiakov základných škôl

Škola mojej profesie

25. a 26. november • 9.00 – 16.00 hod.

Operačný program VZDELÁVANIE

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prehľad súťažných tém a zoznamy súťažiacich

Súťažná téma/úloha č. 1:

Chov koní a jazdectvo – zábavný test

Odborné zameranie: agropodnikanie – chov koní a jazdectvo
Garant súťaže: Spojená škola, SNP 30, Ivanka pri Dunaji
Popis úlohy: odpovedať na otázky z oblasti chovu koní a jazdectva v zábavnom teste
Čas trvania súťaže: 10 minút

Daniela Drgoňová	ZŠ s MŠ	Záhumnie 24	Brehy
Ela Hofericová	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Andrej Vicáň	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Radka Frťalová	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Ján Čertík	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Peter Ogorek	ZŠ	č. 227	Kvačany
Kristína Kvasnicová	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Dominika Kútna	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Lucia Karasová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Marcela Máčajová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Sofia Karmen Magerčiaková	ZŠ s MŠ	Ľubeľa 161	Ľubeľa
Viktória Budáčová	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Jessica Košková	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Vittória Stančiková	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Silvia Tatarková	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Urban Rodenák	ZŠ s MŠ	Hlavná 804	Podolie
Dáša Dudášiková	ZŠ	č. 216	Považany
Petra Pagáčová	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Andrea Bryndzová	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Martina Sitáková	ZŠ	Komenského 7	Revúca
Boris Belán	ZŠ	Komenského 7	Revúca
Peter Šiko	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Kristína Krišková	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Diana Šeršeňová	ZŠ	Mlynská 697/7	Stropkov
Nina Košecová	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Janka Javorová	ZŠ s MŠ	Mierové nám. 10	Šintava
Lucia Kemenciková	ZŠ	Nám. hrdinov 6	Šurany
Viktória Uhlárová	ZŠ	Hollého 696/3	Topoľčany
Katarína Štefániková	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Nela Javorková	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Alena Sulíková	ZŠ	Nová cesta 9	Tvrdošovce
Vanesa Szőkeová	ZŠ	Nová cesta 9	Tvrdošovce
Barbara Baloghová	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Zuzana Narancsíková	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Hana Šatarová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Rebeka Rezsőfiová	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Ema Feješová	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Nina Lovíšková	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 2:

Zábavný test z kynológie

Odborné zameranie: agropodnikanie – kynológia
Garant súťaže: Spojená škola, SNP 30, Ivanka pri Dunaji
Popis úlohy: odpovedať na otázky z kynológie v zábavnom teste, podľa obrázkov rozpoznávať plemená psov, uviesť ich charakterové vlastnosti, návyky, potreby
Čas trvania súťaže: 10 minút

Ema Paulína Kšenzuľáková	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Ivona Hajdúchová	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Emma Holániová	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Simona Hrabovská	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Tomáš Svitok	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Timotej Lenhart	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Nina Sajenková	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Lenka Grebáčová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Natália Valápková	ZŠ	č. 216	Považany
Lenka Trajteľová	ZŠ	Komenského 7	Revúca
Dana Hlačinová	ZŠ	Komenského 7	Revúca
Viktória Balogová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Katarína Kučerová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Leona Manďáková	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Šimon Baran	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Kevin Kriško	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Jozef Tehlár	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Martin Káras	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Natália Marková	ZŠ	Hollého 696/3	Topoľčany
Ján Seres	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Andrea Štureková	ZŠ s MŠ	Školská 238	Zubrohlava
Patrícia Sedliaková	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Sylvia Vančová	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Dagmar Mutňanská	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 3:

Hod na terč v súťažnom rybolove

Odborné zameranie: rybárstvo
Garant súťaže: Spojená škola, SNP 30, Ivanka pri Dunaji
Popis úlohy: hod udicou na terč
Čas trvania súťaže: 10 minút

Samuel Svrček	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Roman Chudej	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Filip Chabada	ZŠ s MŠ	Školská 447/3	Dobrá Niva
Roman Teluch	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Sebastian Lauko	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Lukáš Šnábel	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Oliver Malo	ZŠ	č. 216	Považany
Terézia Kučová	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Martin Fojtík	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Rastislav Machara	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Miloš Rubaninský	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Guiliano-Vladimír Bezek	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Juraj Štefánik	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Dominik Augustín	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Juraj Hudek	ZŠ	J. Bottu 27	Trnava
Peter Švec	ZŠ	J. Bottu 27	Trnava
Ján Bujko	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Daniel Kalmár	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Dávid Szabó	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce

Súťažná téma/úloha č. 4:

Objavujem Slovensko

Odborné zameranie: služby v cestovnom ruchu
Garant súťaže: Spojená škola – Stredná odborná škola J. A. Gagarina, Svätoplukova 38, Bernolákovo
Popis úlohy: priradiť zaujímavosti Slovenska k príslušným obrázkom a správne ich umiestniť na mapu Slovenska
Čas trvania súťaže: 15 minút

Jakub Dekrét	ZŠ	Spojová 14	Ban. Bystrica
Hugo Schvarc	ZŠ	Spojová 14	Ban. Bystrica
Natália Fernézová	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Katarína Komžíková	ZŠ	Bernolákova 235	Červ. Hrádok
Danica Kmeťová	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Nina Franková	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Patrícia Kubelová	ZŠ	č. 227	Kvačany
Rebeka Guštafíková	ZŠ	č. 227	Kvačany
Dušan Prochotský	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Miroslav Malček	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Kristína Kališová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Veronika Kordová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Klement Fogaš	ZŠ	č. 216	Považany
Viktória Čellárová	ZŠ	č. 216	Považany
Bianka Kréthová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Matej Matonok	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica

Súťažná téma/úloha č. 5:

Automobil

Odborné zameranie: technika a prevádzka dopravy
Garant súťaže: Spojená škola – Stredná odborná škola J. A. Gagarina, Svätoplukova 38, Bernolákovo
Popis úlohy: priradiť názvy jednotlivých častí auta k obrázkom a vyriešiť dopravné situácie
Čas trvania súťaže: 15 minút

Tomáš Paluga	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Adam Zelina	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Patrik Murár	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Martin Čertík	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Lukáš Varga	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Ján Laššan	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Marek Kolenčík	ZŠ	č. 216	Považany
Samuel Surman	ZŠ	č. 216	Považany
Lukáš Srnánek	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Henrich Baco	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Tomáš Hynek	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Tibor Naď	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Tomáš Čík	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Adam Mládek	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce

Súťažná téma/úloha č. 6:

Vianočný venček

Odborné zameranie: obchodný pracovník, pracovník marketingu – obchod a služby
Garant súťaže: Stredná odborná škola obchodu a služieb S. Jurkoviča, Sklenárova 1, Bratislava
Popis úlohy: vianočne vyzdobiť venček pomocou materiálu, ktorý bude k dispozícii
Čas trvania súťaže: 30 minút

Petra Jakubová	ZŠ	Nám. L. Novomeského 2	Košice
Veronika Hudáková	ZŠ	Nám. L. Novomeského 2	Košice
Natália Mészarosová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Lenka Mikušová	ZŠ s MŠ	č. 161	Ľubeľa
Zuzana Urbanová	ZŠ s MŠ	č. 161	Ľubeľa
Kristína Bohušová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Dominika Chlebíková	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Natália Bartakovicsová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Kristína Schillerová	ZŠ	Vajanského 2	Skalica
Kamila Bundalová	ZŠ	Vajanského 2	Skalica
Denisa Želinská	ZŠ	Mlynská 697/7	Stropkov
Noemi Šimunková	ZŠ	Nám. hrdinov 6	Šurany
Dominika Mikulcová	ZŠ	Nám. hrdinov 6	Šurany
Lucia Biharyová	ZŠ	Nám. hrdinov 6	Šurany
Lenka Kordaničová	ZŠ	M. R. Štefánika 51	Trebišov
Jana Hudecová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica

Súťažná téma/úloha č. 7:

Skladanie počítača (kompletizácia)

Odborné zameranie: mechanik počítačových sietí
Garant súťaže: Cirkevná stredná odborná škola elektrotechnická P. G. Frassatiho, Vazovova 12, Bratislava
Popis úlohy: z jednotlivých komponentov poskladať osobný počítač
Čas trvania súťaže: 40 minút

Henrich Škarba	ZŠ s MŠ	Záhumnie 24	Brehy
Timotej Hlavoň	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Radoslav Kvasňovský	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Henrik Horosz	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Michal Briška	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Richard Tóth	ZŠ	Rozmarínová 1	Komárno
Tomáš Kobezda	ZŠ	Nám. L. Novomeského 2	Košice
Alexander Fabo	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Tomáš Mlynček	ZŠ s MŠ	č. 161	Ľubeľa
Adam Moravčík	ZŠ s MŠ	č. 161	Ľubeľa
Dušan Vančo	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Martin Olšiak	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Daniel Olexa	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Radoslav Kmeť	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Samuel Lobík	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Dominik Dvorský	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Filip Zaťko	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Filip Baranka	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Šimon Mišák	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Christofer Mudraninec	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Matúš Bezák	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Šimon Šmilňák	ZŠ	Mlynská 697/7	Stropkov
Viliam Andrejko	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Tomáš Bujdoš	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Timotej Jóža	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Martin Káras	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Denis Molnár	ZŠ s MŠ	Mierové nám. 10	Šintava
Daniel Šebák	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Katarína Hudcovicová	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
David Svatý	ZŠ	J. Bottu 27	Trnava
Dušan Roman	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Lukáš Hrdlička	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Adam Paľo	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín
Juraj Franek	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín
Peter Rybár	ZŠ	Nová cesta 9	Tvrdošovce
Filip Major	ZŠ	Nová cesta 9	Tvrdošovce
Artúr Ajvazi	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Tomáš Kubeša	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Róbert Plešinský	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Ronald Kassai	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce

Súťažná téma/úloha č. 8:

Osadenie multivibrátora (blikača)

Odborné zameranie: mechanik-elektrotechnik
Garant súťaže: Cirkevná stredná odborná škola elektrotechnická P. G. Frassatiho, Vazovova 12, Bratislava
Popis úlohy: z pridelených súčiastok a materiálu pomocou technickej dokumentácie osadiť do dosky plošného spoja multivibrátor (blikač)
Čas trvania súťaže: 40 minút

Ivan Havasi	ZŠ	Nám. L. Novomeského 2	Košice
Mário Sýkora	ZŠ	č. 227	Kvačany
Ján Svitek	ZŠ	č. 227	Kvačany
Jozef Fašanga	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Dominik Golian	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Marek Vašura	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Matej Školík	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
David Rojkovič	ZŠ	č. 216	Považany
Miroslav Krištofík	ZŠ	Nová cesta 9	Tvrdošovce

Súťažná téma/úloha č. 9:

Miss obložený chlebíček

Odborné zameranie: kuchár, mäsiar-lahôdkar, kuchár-mäsiar
Garant súťaže: Stredná odborná škola gastronómie a hotelových služieb, Farského 9, Bratislava
Popis úlohy: pripraviť z dostupných surovín obložený chlebíček podľa vlastných predstáv a fantázie
Čas trvania súťaže: 45 minút

Martin Mihalík	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Kristýna Vargová	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Šimon Valovič	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Barbora Litwiaková	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Denisa Belaňová	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Simona Lesayová	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Viktória Titková	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Petra Kováčová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Viktória Kucharčíková	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Adam Žinčík	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Erika Jaššová	ZŠ	Nádražná 955	Partizánske
Sabína Neuschwandtnerová	ZŠ	Nádražná 955	Partizánske
Paulína Betyárová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Naďa Baničová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Patrícia Zvolenská	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Lena Nemčicová	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Simona Motyčková	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín
Katarína Štureková	ZŠ s MŠ	Školská 238	Zubrohlava
Henrieta Kocáková	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica

Súťažná téma/úloha č. 10:

Výroba kvietkov zo sladkej modelovacej hmoty

Odborné zameranie: cukrár, cukrár-pekár, cukrár-kuchár
Garant súťaže: Stredná odborná škola gastronómie a hotelových služieb, Farského 9, Bratislava
Popis úlohy: vymodelovať podľa vlastnej fantázie cukrárske ozdoby – kvety a lístky – z modelovacej hmoty a uložiť ich na biely papierový výrez v tvare guľatej torty
Čas trvania súťaže: 45 minút

Kamila Kracíková	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Aneta Fekečová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Karin Repáňová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Monika Bacharová	ZŠ	č. 216	Považany
Izabela Flórová	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Martina Staníková	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Bianka Obertová	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Ela Striežencová	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Šimon Dudáš	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Adrián Krúpa	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín
Barbora Markovičová	ZŠ	Nová cesta 9	Tvrdošovce
Viktória Kulinová	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Patrick Lorincz	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Patrícia Sitárová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Bernadett Boldišová	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Laura Beňová	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 11:

Namiešaj si svoj nápoj – fantasy drink

Odborné zameranie: hotelová akadémia, pracovník v hotelierstve a cestovnom ruchu, čašník, servírka
Garant súťaže: Stredná odborná škola gastronómie a hotelových služieb, Farského 9, Bratislava
Popis úlohy: z dostupných surovín namiešať nealkoholický nápoj podľa vlastnej fantázie pre dve osoby, navrhnúť dekoráciu nápoja, vymyslieť jeho názov a vybrať pohár na podávanie
Čas trvania súťaže: 45 minút

Marián Lalík	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Petra Vlkolinská	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Petra Šimráková	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Dominika Borová	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Eliška Zrnčíková	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Barbora Brodňanská	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Filip Fehervári	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Andrej Bobok	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Artur Polkoráb	ZŠ	č. 227	Kvačany
Patrícia Kubandová	ZŠ	č. 227	Kvačany
Michaela Berkyová	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Alexandra Melišeková	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Kristína Guničová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Lukáš Surda	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Natália Mrázová	ZŠ	č. 216	Považany
Kristína Filinová	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Veronika Jagelková	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Mária Kubátová	ZŠ s MŠ	Mierové nám. 10	Šintava
Alžbeta Beňová	ZŠ	Hollého 696/3	Topoľčany
Dominika Kudrnová	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Monika Marousková	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Mário Žilinský	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Ľuboš Valent	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Petronela Pazúriková	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín
Jenifer Nodžáková	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín
Patrick Lavo	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Dana Tašková	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Laura Balková	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Janka Gašparíková	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 12:

Môj medovníček

Odborné zameranie: cukrár, cukrár-pekár
Garant súťaže: Stredná odborná škola gastronómie a hotelových služieb, Farského 9, Bratislava
Popis úlohy: ozdobiť podľa vlastných predstáv a fantázie perník bielkovou glazúrou
Čas trvania súťaže: 45 minút

Samuel Valach	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Michal Remenec	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Laura Biela	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Lucia Švecová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Dominika Macášová	ZŠ	Gašpara Haina 37	Levoča
Nina Durcová	ZŠ s MŠ	Hlavná 804	Podolie
Stanislava Kubaláková	ZŠ s MŠ	Hlavná 804	Podolie
Natália Balážová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Alexandra Ďuricová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Klára Maťková	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Laura Vargová	ZŠ	Mlynská 697/7	Stropkov
Hana Chochlíková	ZŠ s MŠ	č. 405	Trenčianske Stankovce
Vanesa Panáková	ZŠ s MŠ	č. 405	Trenčianske Stankovce
Agáta Klimešová	ZŠ	J. Bottu 27	Trnava
Cynthia Kulinová	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Nicol Piterková	ZŠ	č. 185	Výčapy-Opatovce
Katarína Štureková	ZŠ s MŠ	Školská 238	Zubrohlava
Veronika Bartošová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Teodor Vyšinský	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 13:

Pravidlá cestnej premávky

Odborné zameranie: doprava
Garant súťaže: Stredná priemyselná škola dopravná, Kvačalova 20, Bratislava
Popis úlohy: určiť správnosť a význam dopravných značiek, vyriešiť dopravné situácie na križovatkách
Čas trvania súťaže: 40 minút

Jozef Petráš	ZŠ s MŠ	Záhumnie 24	Brehy
Richard Ančic	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Tobiáš Martinka	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Daniel Breiner	ZŠ	Nám. L. Novomeského 2	Košice
Patrik Lašút	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Radovan Rypák	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Eduard Hollý	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Denis Ďurák	ZŠ	Hollého 696/3	Topoľčany
Patrik Mihok	ZŠ	Hollého 696/3	Topoľčany
Matej Stančík	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce

Súťažná téma/úloha č. 14:

Dopravná geografia – vedomostný kvíz, práca so slepou mapou

Odborné zameranie: doprava
Garant súťaže: Stredná priemyselná škola dopravná, Kvačalova 20, Bratislava
Popis úlohy: správne odpovedať na otázky v kvíze, v slepej mape určiť hlavné mesta európskych krajín
Čas trvania súťaže: 20 minút

Patrik Fabo	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Matúš Béber	ZŠ	Rozmarínová 1	Komárno
Adam Rajko	ZŠ	Rozmarínová 1	Komárno
Kristína Váradyová	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Michaela Mrníková	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Dominik Krajčovič	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Dominika Hochelová	ZŠ s MŠ	Hlavná 804	Podolie
Jakub Mihálik	ZŠ	č. 216	Považany
Henrich Belis	ZŠ	č. 216	Považany
Martin Mikuš	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Patrik Truhlík	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Tadeáš Šimunek	ZŠ	Nám. hrdinov 6	Šurany
Patrik Taraba	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Ivan Večerek	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 15:

Výroba drôteného šperku

Odborné zameranie: zlatník a klenotník
Garant súťaže: Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska cesta 1, Bratislava
Popis úlohy: jednoduché stáčanie drôtu do geometrických tvarov podľa nakreslenej predlohy, z jednotlivých geometrických tvarov vytvoriť náramok (možnosť použitia aj farebných korálikov)
Čas trvania súťaže: 45 minút

Patrícia Poláková	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Natália Melišková	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Lucia Švandová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Viktória Paldanová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Veronika Kupecká	ZŠ	Nám. hrdinov 6	Šurany
Naďa Ondrejková	ZŠ	J. Bottu 27	Trnava
Martina Váleková	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Lucia Chmolová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica

Súťažná téma/úloha č. 16:

Poťahovanie škatúľ

Odborné zameranie: polygraf-knihár
Garant súťaže: Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska cesta 1, Bratislava
Popis úlohy: nalepovať na pripravený skelet škatule pripravené diely poťahového materiálu a vnútornú časť škatule vylepovať pripraveným vylepovacím papierom
Čas trvania súťaže: 45 minút

Michaela Mrníková	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Jana Jobbová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica

Súťažná téma/úloha č. 17:

Poznáte automobilové súčiastky?

Odborné zameranie: autoopravár
Garant súťaže: Stredná odborná škola automobilová, J. Jonáša 5, Bratislava
Popis úlohy: priradiť správny názov k automobilovým súčiastkam na predlohe
Čas trvania súťaže: 5 minút

Adam Hrčka	ZŠ s MŠ	Školská 447/3	Dobrá Niva
Adam Florek	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Robert Karlík	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Patrik Lašút	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Ján Zajac	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Kristián Gábel	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Viliam Kušnírik	ZŠ	M. R. Štefánika 51	Trebišov
Kevin Plitko	ZŠ	M. R. Štefánika 51	Trebišov
Samuel Šipkovský	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Vladimír Vu	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Ľuboš Krokavecz	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany

Súťažná téma/úloha č. 18:

Najkrajšia vizitka

Odborné zameranie: grafik
Garant súťaže: Stredná odborná škola polygrafická, Račianska 190, Bratislava
Popis úlohy: vytvoriť s použitím grafického programu návrh vizitky pre seba alebo svojho priateľa (priateľku)
Čas trvania súťaže: 30 minút

Klaudia Kubánová	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Lukáš Murár	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Samuel Procházka	ZŠ	Nám. L. Novomeského 2	Košice

(pokračovanie na strane 12)

(dokončenie zo strany 11)

Ondrej Sihelský	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Dominik Juráček	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Zuzana Ševečková	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Diana Kubaláková	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Radana Široká	ZŠ	Mlynská 697/7	Stropkov
Bona Kiššová	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Patrik Krivosudský	ZŠ s MŠ	Mierové nám. 10	Šintava

Súťažná téma/úloha č. 19:

Najoriginálnejší portrét

Odborné zameranie: grafik
Garant súťaže: Stredná odborná škola polygrafická, Račianska 190, Bratislava
Popis úlohy: na základe vlastnej predstavivosti a zručnosti upraviť v grafickom programe fotografiu seba alebo svojho priateľa (priateľky)
Čas trvania súťaže: 30 minút

Adriana Palčeková	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Alžbeta Červencová	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Alexandra Papalová	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Adiaba Michalicová	ZŠ	Kohútov sad 1752/4	Dolný Kubín
Lukáš Krnčok	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Daniela Krišková	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Filip Drgon	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Lenka Šiková	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Dominika Burianková	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Lucia Vaňová	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Michaela Gondeková	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Gabriela Tehlárová	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Kristína Horváthová	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Adam Mihálik	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Peter Kršiak	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Karolína Kochláňová	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 20:

Snehová kráľovná – kaderníčka

Odborné zameranie: kaderníčka
Garant súťaže: Stredná odborná škola, Svätoplukova 2, Bratislava
Popis úlohy: v určenom časovom limite vytvoriť účes rozprávkovej snehovej kráľovnej
Čas trvania súťaže: 45 minút

Adriána Rakovanová	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Natália Dudoňová	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Romanka Pálešová	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Patrícia Blahačová	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Radoslava Koštialiková	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Tatiana Pikošová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Simona Tomanová	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Tatiana Mutalová	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Adriána Moravčíková	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Monika Vargová	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Lucia Farkašová	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Simona Marcinkechová	ZŠ s MŠ	Mierové nám. 10	Šintava
Lucia Hodásová-Pauerová	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Katarína Zachenská	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 21:

Snehová kráľovná – kozmetička

Odborné zameranie: kozmetička
Garant súťaže: Stredná odborná škola, Svätoplukova 2, Bratislava
Popis úlohy: v určenom časovom limite vytvoriť líčenie rozprávkovej snehovej kráľovnej
Čas trvania súťaže: 45 minút

Veronika Slančíková	ZŠ s MŠ	Školská 447/3	Dobrá Niva
Natália Gajdošechová	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Katarína Koyšová	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Júlia Gajdošíková	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Natália Angletová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Veronika Balátová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Annamária Pajtinková	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Lívia Šebeňová	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Lenka Šišková	ZŠ	Hollého 696/3	Topoľčany
Katarína Martišková	ZŠ	Hollého 696/3	Topoľčany
Karin Beráková	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Karin Miklášová	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Alexandra Horváthová	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Emma Petlušová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Lucia Sedláková	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Jessika Csóková	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Daniela Vargová	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Zuzana Badíková	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Simona Saganová	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 22:

Výroba šperku z ľahko tvarovateľného materiálu

Odborné zameranie: zlatník a klenotník
Garant súťaže: Stredná odborná škola technická, Vranovská 4, Bratislava
Popis úlohy: vyhotoviť šperk podľa výkresu
Čas trvania súťaže: 45 minút

Romana Takáčová	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Vanda Môcová	ZŠ s MŠ	Školská 447/3	Dobrá Niva
Nina Mjartanová	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Barbora Fašánková	ZŠ	č. 227	Kvačany
Patrícia Poláková	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Natália Melišková	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Petra Kútna	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Terézia Zifčáková	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Laurencia Bajcurová	ZŠ	Mlynská 697/7	Stropkov
Bona Kiššová	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Filip Griflík	ZŠ	J. Bottu 27	Trnava
Nina Buštorová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica

Súťažná téma/úloha č. 23:

Ručné spracovanie kovu

Odborné zameranie: obrábač kovov
Garant súťaže: Stredná odborná škola technická, Vranovská 4, Bratislava
Popis úlohy: vyrobiť závit do surovej matice a vyraziť svoje meno do oceľového štítku
Čas trvania súťaže: 30 minút

Roman Kurnický	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Richard Tomiš	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Stanislav Novák	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Fabián Pasnišin	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Dominik Sekerka	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Marián Ujlaky	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Teodor Vyšinský	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 24:

Sherlock Holmes v chemickom laboratóriu

Odborné zameranie: biotechnológia a farmakológia
Garant súťaže: Stredná odborná škola chemická, Vlčie hrdlo 50, Bratislava
Popis úlohy: zašifrovať názvy a rozlúštiť vzorce chemických zlúčenín, zistiť, čo obsahujú sudy s neznámou látkou, dokázať, aký kov obsahuje vzorka
Čas trvania súťaže: 45 minút

Aneta Mihalíková	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Kristína Urgeová	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Ladislav Polák	ZŠ s MŠ	č. 137	Horné Otrokovce
Patrik Jurčo	ZŠ s MŠ	č. 137	Horné Otrokovce
Alex Scholtz	ZŠ	Rozmarínová 1	Komárno
Baláž Janík	ZŠ	Rozmarínová 1	Komárno
Adriana Pajerová	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Klaudia Hatoková	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Michal Zemko	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Patrik Jancola	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Samuel Mojto	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Alexandra Geregová	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Timotej Jóža	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Monika Vargová	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Klaudia Vránová	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Sylvia Vančová	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 25:

Som Európan – viem sa zorientovať na mape Európy

Odborné zameranie: prevádzka a ekonomika dopravy, komerčný pracovník v doprave
Garant súťaže: Stredná odborná škola dopravná, Sklenárova 9, Bratislava
Popis úlohy: čo najpresnejšie zakresliť na slepej mape polohu mesta, prístavu, letiska
Čas trvania súťaže: 15 minút

Peter Michalec	ZŠ s MŠ	Záhumnie 24	Brehy
Tomáš Michal Hrnčiar	ZŠ s MŠ	Záhumnie 24	Brehy
Ružena Pálešová	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Marek Blaháč	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Jaroslav Kačmarčík	ZŠ	č. 227	Kvačany
Denisa Furgaláková	ZŠ	č. 227	Kvačany
Adam Bielik	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Michal Novodomský	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Marek Rybár	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Filip Vavrek	ZŠ	Komenského 7	Revúca
Vladimíra Vávrová	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Timotej Jóža	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Alžbeta Timková	ZŠ	M. R. Štefánika 51	Trebišov
Lívia Grečmalová	ZŠ	M. R. Štefánika 51	Trebišov
Boris Rendek	ZŠ s MŠ	Spartakovská 5	Trnava
Štefan Peko	ZŠ s MŠ	Spartakovská 5	Trnava
Miloš Marko	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Matúš Hupka	ZŠ	č. 185	Výčapy-Opatovce
Marek Sahulčík	ZŠ	č. 185	Výčapy-Opatovce
Karolína Zvolenská	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Patrik Taraba	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Ivan Večerek	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 26:

Farebný návrh dopravného prostriedku

Odborné zameranie: autoopravár, prevádzka a ekonomika dopravy, komerčný pracovník v doprave
Garant súťaže: Stredná odborná škola dopravná, Sklenárova 9, Bratislava
Popis úlohy: navrhnúť čo najoriginálnejšiu farebnú kreáciu povrchovej úpravy dopravného prostriedku predtlačeného na výkrese
Čas trvania súťaže: 45 minút

Ján Fiala	ZŠ s MŠ	Záhumnie 24	Brehy
Paulína Liščáková	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Michaela Váňová	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Marek Ladický	ZŠ	Hollého 696/3	Topoľčany
Maroš Šesták	ZŠ	M. R. Štefánika 51	Trebišov

Súťažná téma/úloha č. 27:

Super hlavolam, a nie je to Rubikova kocka – zloženie časti motora

Odborné zameranie: autoopravár
Garant súťaže: Stredná odborná škola dopravná, Sklenárova 9, Bratislava
Popis úlohy: zložiť súčiastku, ktorú priamo pred súťažiacim demontuje a zloží žiak garanta súťaže
Čas trvania súťaže: 20 minút

Miroslav Trnovec	ZŠ	č. 227	Kvačany
Alexander Glončák	ZŠ	č. 227	Kvačany
Matej Školík	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Marek Vašura	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Matej Lábaj	ZŠ	Komenského 7	Revúca
Tomáš Dzuro	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Anton Bednár	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Alexander Nikolas	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Lukáš Mores	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín
Juraj Kostelanský	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín

Súťažná téma/úloha č. 28:

Preteky robotov

Odborné zameranie: elektrotechnika
Garant súťaže: Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Hálova 16, Bratislava
Popis úlohy: čo najpresnejšie a najrýchlejšie prejsť robotom vyznačenú dráhu
Čas trvania súťaže: 45 minút

Marek Vašura	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Samuel Lobík	ZŠ	Kpt. Nálepku 855	Nové Mesto nad Váhom
Maroš Adamkovič	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Maroš Chovanec	ZŠ s MŠ	č. 154	Slatina nad Bebravou
Filip Bajjani	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Ondrej Kokavec	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Alexandra Tomíková	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Alexandra Šúryová	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Kristián Kravárik	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Viktor Somogyi	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Jozef Braun	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce

Súťažná téma/úloha č. 29:

Poznaj a nakŕm zvieratá

Odborné zameranie: veterinárne zdravotníctvo a hygiena
Garant súťaže: Súkromná stredná odborná škola veterinárna, Bullova 2, Bratislava
Popis úlohy: z pomiešaných rodových a druhových mien živočíchov správne určiť celé meno zvieraťa a na základe ukážky krmív priradiť k zvieraťu to správne
Čas trvania súťaže: 15 minút

Dávid Čunderlík	ZŠ s MŠ	Záhumnie 24	Brehy
Natália Fernézová	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Tamara Jankechová	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Sofia Margetínová	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Klára Balážová	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Michaela Pontyová	ZŠ	Rozmarínová 1	Komárno
Viktória Lajtmanová	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Dominika Kustrová	ZŠ	č. 227	Kvačany
Daniela Grúňová	ZŠ	č. 227	Kvačany
Filip Krištof	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Jakub Žlkovan	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Alexander Čerepan	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Viktória Rajníková	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Jozefína Vandová	ZŠ	Mlynská 697/7	Stropkov
Martin Bogdanyi	ZŠ	M. R. Štefánika 51	Trebišov
Šimon Tóth	ZŠ	M. R. Štefánika 51	Trebišov
Andrea Štureková	ZŠ s MŠ	Školská 238	Zubrohlava
Nikoleta Nagyová	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Klára Sališová	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Sára Mráziková	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 30:

Vylieč svojho psa

Odborné zameranie: veterinárne zdravotníctvo a hygiena
Garant súťaže: Súkromná stredná odborná škola veterinárna, Bullova 2, Bratislava
Popis úlohy: určiť z obrázkov rasu psa a na základe prezentácie o bežných ochoreniach, resp. zraneniach psa vymyslieť liečebný postup na odstránenie ochorenia, resp. zranenia
Čas trvania súťaže: 15 minút

Vanesa Várošová	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Veronika Krnáčová	ZŠ s MŠ	Školská 447/3	Dobrá Niva
Alexa Fűriová	ZŠ	Rozmarínová 1	Komárno
Sofia Richterová	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Tatiana Hianiková	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Andrea Teniaková	ZŠ	č. 227	Kvačany
Miriam Matajová	ZŠ	č. 227	Kvačany
Natália Krnová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Jozef Tehlár	ZŠ	Bernolákova 1	Šaľa
Martin Uporský	ZŠ	M. R. Štefánika 51	Trebišov
Veronika Benkovská	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Veronika Škrabáková	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Lucia Mikulcová	ZŠ	Nová cesta 9	Tvrdošovce
Natália Kandráčová	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Katarína Hýllová	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Soňa Sláviková	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 31:

Virtuálne 3D laboratórium

Odborné zameranie: elektrotechnika
Garant súťaže: Stredná odborná škola elektrotechnická, Rybničná 59, Bratislava
Popis úlohy: vybrať, usporiadať a zapojiť do elektrického obvodu súčiastky podľa zadania, overiť funkčnosť
Čas trvania súťaže: 30 minút

Jozef Papík	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Andrej Gloser	ZŠ	Ul. mieru 1235	Bytča
Milan Hrabovský	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Daniel Janžo	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Dominik Krištof	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Vladimír Poláček	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Viktor Katerinčin	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské

Súťažná téma/úloha č. 32:

Vianočné prizdobenie venčeka na dvere

Odborné zameranie: záhradníctvo – aranžovanie kvetov
Garant súťaže: Stredná odborná škola záhradnícka, Brezová 2, Piešťany
Popis úlohy: prizdobiť prútený venček technikou lepenia pomocou tavnej pištole tak, aby symbolizoval vianočný čas
Čas trvania súťaže: 45 minút

Petra Novotná	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Nikola Dominová	ZŠ	Lúka 135	Hrádok
Laura Mlyneková	ZŠ	Cabajská 2	Nitra
Sabína Janikovičová	ZŠ	Nádražná 955	Partizánske
Sabína Geletová	ZŠ	Nádražná 955	Partizánske
Lenka Mečochová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Viktória Meszárosová	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Kristína Schillerová	ZŠ	Vajanského 2	Skalica
Kamila Bundalová	ZŠ	Vajanského 2	Skalica
Janka Podkopčanová	ZŠ s MŠ	Mierové nám. 10	Šintava
Dominika Svoradová	ZŠ	Hollého 696/3	Topoľčany
Janka Mackovčinová	ZŠ	J. Bottu 27	Trnava
Katarína Čičmanová	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín
Simona Jurčiová	ZŠ	Medvedzie 155	Tvrdošín
Peter Morvay	ZŠ s MŠ	č. 1547	Vlčany
Dominika Holá	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Radka Balážiková	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Dorota Urbaníková	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 33:

Rozpoznávanie surovín a korenín

Odborné zameranie: kuchár
Garant súťaže: Spojená škola – Hotelová akadémia, Slanická osada, Námestovo
Popis úlohy: podľa vône alebo chuti rozoznať koreniny a použité suroviny v miešanom zeleninovo-ovocnom šaláte
Čas trvania súťaže: 20 minút

Viktória Kucharčíková	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Ivana Berátšová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Miroslav Fecko	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Lucia Černajová	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Klaudia Vránová	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 34:

Čašnícky kros

Odborné zameranie: čašník
Garant súťaže: Spojená škola – Hotelová akadémia, Slanická osada, Námestovo
Popis úlohy: v čo najkratšom čase prejsť s podnosom, na ktorom budú tri plastové poháre naplnené vodou, 15 metrov dlhú prekážkovú trasu
Čas trvania súťaže: 15 minút

Aneta Mihalíková	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Kristína Urgeová	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Martin Bobok	ZŠ s MŠ	Nová 525	Koš
Jesika Vozárová	ZŠ	č. 227	Kvačany
Sandra Hlavatá	ZŠ	č. 227	Kvačany
Laura Žáčiková	ZŠ	Vážska 399	Ladce
Táňa Baloghová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Roman Tóth	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Adam Hríň	ZŠ	Haličská cesta 1191/8	Lučenec
Sofia Tinková	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Vanesa Smolková	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Martina Siváková	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Tamara Šarvaicová	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Frederika Vőrősová	ZŠ	Nová cesta 9	Tvrdošovce
Linda Antalová	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Lucia Líšková	ZŠ	Fr. Kráľa 838	Žarnovica
Žaneta Csóková	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Nikoleta Laszabová	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Roman Tóth	ZŠ	Martinská 20	Žilina
Adam Hríň	ZŠ	Martinská 20	Žilina

Súťažná téma/úloha č. 35:

Poteš svojho kamoša, kamošku – zdobenie torty pre kamaráta, kamarátku

Odborné zameranie: cukrár
Garant súťaže: Stredná odborná škola obchodu a služieb, M. R. Štefánika 8, Krupina
Popis úlohy: vyrobiť z modelovacej hmoty ozdobu na tortu a ozdobiť ňou vopred pripravenú tortu
Čas trvania súťaže: 45 minút

Martin Mihalík	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Kristýna Vargová	ZŠ	Bernolákova 235	Červený Hrádok
Diana Hrmová	ZŠ s MŠ	Školská 447/3	Dobrá Niva
Laura Majdiaková	ZŠ	č. 227	Kvačany
Marika Homzová	ZŠ	č. 227	Kvačany
Júlia Sofroniciová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Katarína Šebová	ZŠ	Pri Podlužianke 6	Levice
Nikola Sivecová	ZŠ	Gašpara Haina 37	Levoča
Tatiana Pikošová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Barbora Lilgová	ZŠ s MŠ	Hurbanova 27	Martin
Lucia Hoosová	ZŠ	Nádražná 955	Partizánske
Viktória Grznárová	ZŠ	Nádražná 955	Partizánske
Martina Mikulčíková	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Dominik Barták	ZŠ s MŠ	Školská 369	Pruské
Adam Pisár	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Matej Knézel	ZŠ	Fándlyho 763/7A	Sereď
Daniela Hučková	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Veronika Trnková	ZŠ	Hurbanova 128/25	Stará Turá
Peter Halaj	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Veronika Hajduková	ZŠ	Komenského 307/22	Svidník
Martina Hladká	ZŠ s MŠ	Mierové nám. 10	Šintava
Kristína Frančeková	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Monika Fargašová	ZŠ	Novomeského 11	Trenčín
Patrícia Slížová	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Dominika Jankovičová	ZŠ s MŠ	I. Krasku 29	Trnava
Lucia Gulaiová	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce
Kristína Hanulová	ZŠ	Mierová 67	Želiezovce

Stavebníctvo rukami našich žiakov základných škôl

25. november • 9.00 – 15.30 hod.

Kategória Stolár

Súťaž pozostáva z teoretickej a praktickej časti. Teoretická časť obsahuje kvíz s otázkami týkajúcimi sa predmetnej oblasti. V praktickej časti súťažiaci ručne opracúvajú drevo (meranie a rysovanie, pílenie, opracovanie hrán, výber spojovacieho materiálu, vyhotovenie spoja, atď.).

Súťaže sa zúčastnia žiaci 8. alebo 9. ročníka základnej školy, žiakov sprevádza pedagogický pracovník, ktorý nezasahuje do priebehu súťaže. V praktickej časti súťažia dvojčlenné tímy pozostávajúce zo žiaka základnej školy a žiaka strednej školy. Dvojica pracuje na zadanej úlohe spoločne. Limit na splnenie úlohy je 120 minút.

Súťažiaci sú hodnotení ako tím, ale aj každý žiak z tímu jednotlivo. V teoretickej časti je každá úloha hodnotená 1 bodom. Praktická časť súťaže sa hodnotí podľa viacerých kritérií, z ktorých najzákladnejšie sú:

- dokončenie zadanej úlohy v danom čase,
- kvalita odborného vyhotovenia,
- dodržovanie zásad bezpečnosti práce,
- odborné návyky,
- dodržanie správneho technologického postupu,
- čistota pracoviska a diela,
- estetika vyhotovenia,
- rozmerová presnosť.

Výsledné umiestnenie súťažiacich tímov je dané súčtom bodov z teoretickej a praktickej časti. Teoretický kvíz píšu len žiaci základných škôl.

Zoznam súťažných dvojíc

Viktória Slobodníková (8. ročník, ZŠ s MŠ Juraja Holčeka, Dolný Ohaj 583) – Patrik Ajpek
Richard Kováč (9. ročník, ZŠ, G. Bethlena 41, Nové Zámky) – Dávid Ortutay
Jakub Janírek (9. ročník, ZŠ s MŠ, Centrum I 32, Dubnica nad Váhom) – Milan Hudec
Ema Mrkvicová (9. ročník, ZŠ, Nábrežná 95, Nové Zámky) – József Lőrincz
Patrik Prístupný (8. ročník, ZŠ, Rastislavova 416/4, Prievidza) – Peter Belák
Milan Konárik (9. ročník, ZŠ, Martinská 20, Žilina) – Radoslav Vrábel

Kategória Inštalatér

Súťaž pozostáva z teoretickej a praktickej časti. Teoretická časť obsahuje kvíz s otázkami týkajúcimi sa predmetnej oblasti. V praktickej časti súťažiaci dostanú zadanie vo forme výkresu. Činnosti, ktoré sa od nich očakávajú: rysovanie a maľovanie (podľa výkresu), vystrihovanie, ohýbanie, spájanie.

Súťaže sa zúčastnia žiaci 8. alebo 9. ročníka základnej školy, žiakov sprevádza pedagogický pracovník, ktorý nezasahuje do priebehu súťaže. V praktickej časti súťažia dvojčlenné tímy pozostávajúce zo žiaka základnej školy a žiaka strednej školy. Dvojica pracuje na zadanej úlohe spoločne. Limit na splnenie úlohy je 120 minút.

Súťažiaci sú hodnotení ako tím, ale aj každý žiak z tímu jednotlivo. V teoretickej časti je každá úloha hodnotená 2 bodmi. Praktická časť súťaže sa hodnotí podľa viacerých kritérií, z ktorých najzákladnejšie sú:

- dokončenie zadanej úlohy v danom čase,
- kvalita odborného vyhotovenia,
- dodržovanie zásad bezpečnosti práce,
- odborné návyky,
- dodržanie správneho technologického postupu,
- čistota pracoviska a diela,
- estetika vyhotovenia,
- rozmerová presnosť.

Výsledné umiestnenie súťažiacich tímov je dané súčtom bodov z teoretickej a praktickej časti. Teoretický kvíz píšu len žiaci základných škôl.

Zoznam súťažných dvojíc

Erik Abrman (9. ročník, ZŠ s MŠ Juraja Holčeka, Dolný Ohaj 583) – Tomáš Kuruc
Marco Pintér (9. ročník, ZŠ, G. Bethlena 41, Nové Zámky) – Patrik Tóth
Matej Vrábel (9. ročník, ZŠ s MŠ, Centrum I 32, Dubnica nad Váhom) – Marián Bartoš
Sabína Sabóová (9. ročník, ZŠ, Nábrežná 95, Nové Zámky) – Lukáš Andrášik
Roman Lenčeš (9. ročník, ZŠ, Rastislavova 416/4, Prievidza) – Ivan Tonhajzer
Samuel Mokriš (9. ročník, ZŠ, Martinská 20, Žilina) – Stanislav Zavadzan

Prezentácia najlepších mladých technikov

ZŠ ODBORNE

Počas aktivity Škola mojej profesie sa uskutoční aj predstavenie víťazov súťaží, ktoré sa uskutočnili počas roka v rámci národného projektu *Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami.*

Základoškolská odborná činnosť

25. november 2014 • 10.00 – 11.00 hod.

Michal Lauko, Tomáš Pivarči, Základná škola, Nábrežie mládeže 5, Nitra
- Kategória Pôdohospodárstvo: *Chov hrabavej hydiny plemena Sasex a velsumka zdrobnená*

Michaela Dekýšová, Základná škola, Dr. Jánskeho 2, Žiar nad Hronom
- Kategória Chémia, potravinárstvo: *Chémia v domácnosti*

Dominik Juráček, Základná škola, Kpt. Nálepku 855, Nové Mesto nad Váhom
- Kategória Strojárstvo, hutníctvo, doprava: *Sila vody*

ZENIT

25. november 2014 • 10.00 – 11.00 hod.

Štefan Schindler, Matúš Gago, Základná škola, Hurbanova 128/25, Stará Turá
- Kategória Tvorba webových stránok

Základoškolská odborná činnosť

26. november 2014 • 10.00 – 12.00 hod.

Laura Kluková, Základná škola, L. Novomeského 11, Trenčín
- Kategória Stavebníctvo: *Zelené strechy*

Roman Farkas, Základná škola, Rozmarínová 1, Komárno
- Kategória Informatika: *Elektronické testovanie vedomostí – desatinné čísla*

ZENIT

26. november 2014 • 10.00 – 12.00 hod.

Augustín Jakub, Martin Krupa, Samuel Synak, Erik Schwarz, Základná škola Pusté Úľany
- Kategória Robotika

Adam Herda, Adam Mikula, Základná škola, Tribečská 1653/22, Topoľčany
- Kategória Robotika

Mladý mechatronik

26. november 2014 • 10.00 – 12.00 hod.

Marcel Frajt, Matúš Bernáth, Stredná priemyselná škola, Fr. Hečku 25, Levice

Motivačné odborné súťaže pre žiakov stredných škôl

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prehľad súťažných tém a zoznamy súťažiacich

Kaderník

4. ročník súťaže Skills Slovakia

26. november • 10.30 – 13.30 hod.

Podmienky účasti

Súťaže sa zúčastnia žiaci stredných odborných škôl učebného odboru kaderník a nadstavbového štúdia v študijnom odbore vlasová kozmetika. Súťažia jednotlivci. Súťažiaci pracuje na zadanej úlohe s využitím fantázie. Na živej modelke vytvorí svoju víziu na tému *Nevesta jari (účesová tvorba – výčes účesu)*. Použiť možno rôzne prvky z ľudových tradícií a spojiť ich s novými módnymi trendmi. Všetky modelky musia mať na zadanú tému vhodné oblečenie a líčenie. Je treba zvoliť odev zodpovedajúci udalosti a ladiaci k účesu.

Príprava pracoviska

Súťažiaci podpíše registračnú listinu, dostane štartové číslo pre seba aj modelku (prípadnú zmenu súťažiaceho ihneď nahlási koordinátorom). Pracovisko súťaže bude označené. Pred začatím súťaže musia byť všetky modelky skontrolované odbornou komisiou. Bez kontroly nie je možné začať pracovať. Súťažiaci, ktorí neuposlúchnu inštrukcie odbornej komisie a nesplnia podmienky na danú tému, budú okamžite diskvalifikovaní.

Bezpečnostné pokyny

Každý súťažiaci má okolo seba čisto a poriadok, čisté musia byť aj všetky náradia a pomôcky. Náradie, materiál a pomôcky potrebné na vytvorenie svojho diela si prinesie súťažiaci. Akékoľvek doplnky, ktoré budú zapracované do účesu, musia byť na začiatku súťaže viditeľne položené na pracovnom stolíku. Na pracovných stolíkoch nemôžu byť produkty, ktoré nie sú potrebné na vykonanie daného diela. Modelky nemôžu opustiť miesto, pokiaľ odborná porota neskontroluje výsledné dielo.

Priebeh súťaže a popis úlohy

Príprava: Súťažiaci príde na miesto súťaženia so svojou modelkou, ktorá musí mať na sebe plášťenku. Modelka nemusí mať vlasy natočené na natáčkach, na súťažné mólo sa môže dostaviť i s rovnými vlasmi.
Farba vlasov: Výber farby vlasov je ľubovoľný, vlasy môžu byť upravené jednou farbou, maximálne dvoma. Neónové a sprejové farby sú zakázané.
Dĺžka vlasov: Vlasy musia mať dĺžku minimálne po ramená a môžu byť aj dlhšie. Predĺženie vlasov je zakázané. Vlasové príčesky sú povolené, ale nemôžu byť vopred pripravené a prekročiť viac než 30 % objemu účesu.
Doplnky a ozdoby: Dekoratívne prvky sú povolené (všetky typy štrasových kamienkov, pier, stúh, sponiek, vložiek, výplní, nadstavby, atď.), nesmú však prekryť celkovo viac než tretinu účesu. Povolené sú ozdoby, napr. kvety a klobúky.
Pomôcky, nástroje a prístroje: Povolené sú všetky typy pomôcok (fén, kulma, špirálová kulma, žehlička na vlasy, atď.).
Stylingové produkty: Všetky stylingové produkty sú povolené (lak, tužidlo, vosk, lesk, atď.).
Časový plán: Súťažiaci majú na vyhotovenie samotného diela 60 minút + určený čas na prípravu.

Hodnotenie súťaže

Súťaž hodnotí odborná porota, ktorá kontroluje dodržiavanie podmienok, pravidiel a kritérií. Hodnotí celkový dojem účesu, farbu vlasov a celkový vzhľad modelky. Základné kritériá súťaže:
- dodržanie minimálnej dĺžky vlasov po ramená,
- dokončenie zadanej témy v danom časovom limite,
- kvalita a čistota odborného vyhotovenia diela,
- odborné zručnosti a návyky,
- dodržanie správneho technologického postupu výčesu,
- estetika vytvorenia, kreativita a náročnosť danej témy,
- dodržanie zásad bezpečnosti práce,
- čistota pracoviska.

Bodové hodnotenie

Tridsať bodov podľa smerníc OMC, za nedodržanie pravidiel a kritérií môže byť udelených až 15 trestných bodov. Výsledný pracovný list súťažiacich bude k dispozícii na nazretie ihneď po vyhlásení výsledkov a na požiadanie zaslaný e-mailom do školy.

Vyhlasovanie výsledkov

Po skončení súťaže si súťažiaci odloží svoje náradie a pomôcky a opustí pracovisko. Odborná komisia vyhodnotí súťaž, určí poradie a zástupcovia ŠIOV-u slávnostne vyhlásia výsledky a odovzdajú víťazom ocenenia.

Zoznam súťažných dvojíc

Súťažiaci	Modelka	Škola
Miroslav Dobšovič	Monika Maťasová	SOŠ techniky a služieb, Tovarnícka 1609, Topoľčany
Nikola Pálinkasová	Alena Vandová	SOŠ, Jesenského 1, Nové Zámky
Monika Končitíková	Simona Dojčanská	SOŠ, V. P. Tótha 31/5, Senica
Patrícia Poláčková	Kristína Pätoprstá	SOŠ, Komenského 27, Pezinok
Sabina Máteová	Frederika Gombaiová	SOŠ - Szakközépiskola, SNP 41, Šahy
Barbora Richtárechová	Karolína Aková	SOŠ obchodu a služieb, P. Jilemnického 24, Trenčín
Lenka Kostolániová	Anna Hrabinová	SOŠ obchodu a služieb, SNP 5, Zlaté Moravce
Dominika Poláčková	Katarína Štrbová	SŠ, Hlavná 2, Žilina--Bytčica
Ivana Megová	Andrea Štetková	SOŠ obchodu a služieb, Mojmírova 99/28, Piešťany
Anna Knapíková	Bibiana Chovanová	SOŠ, Košická 20, Prešov
Pavlína Chudjaková	Viktória Gajdošová	SOŠ, Svätoplukova 2, Bratislava
Ľuboš Oračko	Kristína Oračková	SSOŠ, Biela voda 2, Kežmarok
Nikoleta Račková	Jenifer Šípošová	SOŠ obchodu a služieb, Z. Kodálya 765, Galanta
Nikola Madrová	Karolína Vančová	SOŠ, Račianska 105, Bratislava
Erika Urbanová	Nikola Kormaňáková	SOŠ, Hattalova 968/33, Námestovo

Kozmetička a vizážistka

10. ročník celoslovenskej súťaže Ukáž, čo vieš

26. november • 10.00 – 13.00 hod.

Podmienky účasti

Súťaže sa zúčastnia žiaci stredných odborných škôl študijných odborov kozmetik, kozmetička-vizážistka, kaderník-vizážista. Súťažia jednotlivci. Súťažiaci pracuje na zadanej úlohe s využitím fantázie. Na živej modelke vytvorí svoju víziu na tému *Nevesta jari (dekoratívna kozmetika)*. Použiť možno rôzne prvky z ľudových tradícií a spojiť ich s novými módnymi trendmi. Všetky modelky musia mať na zadanú tému vhodné oblečenie, účes a nechty. Je treba zvoliť odev zodpovedajúci zadaniu a ladiaci k vizáži a účesu.

Príprava pracoviska

Súťažiaci podpíše registračnú listinu, dostane štartové číslo pre seba aj modelku (prípadnú zmenu súťažiaceho ihneď nahlási koordinátorom). Pracovisko súťaže bude označené. Pred začatím súťaže musia byť všetky modelky skontrolované odbornou komisiou. Bez kontroly nie je možné začať pracovať. Súťažiaci, ktorí neuposlúchnu inštrukcie odbornej komisie a nesplnia podmienky na danú tému, budú okamžite diskvalifikovaní.

Bezpečnostné pokyny

Každý súťažiaci má okolo seba čisto a poriadok, čisté musia byť aj všetky náradia a pomôcky. Náradie, materiál a pomôcky potrebné na vytvorenie svojho diela si prinesie súťažiaci. Všetky pomôcky a náradie sú čisté a vydezinfikované. Akékoľvek doplnky, ktoré budú zapracované do výsledného diela, musia byť na začiatku súťaže viditeľne položené na pracovnom stolíku. Na pracovných stolíkoch nemôžu byť produkty, ktoré nie sú potrebné na vykonanie daného diela. Modelky nemôžu opustiť miesto, pokiaľ odborná porota neskontroluje výsledné dielo.

Priebeh súťaže a popis úlohy

Príprava: Súťažiaci príde na miesto súťaženia so svojou modelkou. Modelka musí mať na sebe plášťenku a tiež odlíčenú tvár, na ktorej bude nanesený podkladový krém.
Doplnky a ozdoby: Na stolíku majú súťažiaci pripravený predovšetkým mejkap, korektor, očné tiene, očné linky, ceruzky na oči, kontúrovacie ceruzky, rúže, lesk na pery, pleťové púdre, farby na líčka, špirály, mihalnice, kamienky, flitre, atď. Odborná porota vopred skontroluje modelky. Povolené sú všetky pomôcky na zdobenie a líčenie tváre. Na tvári nesmie byť nanesený korektor ani mejkap. Líčenie a dekorácie tváre musia byť zhotovené iba počas súťaže, jemný ornament na tvári nie je prekážkou. Na priebeh súťaže dohliada odborná porota.
Časový plán: Súťažiaci majú na vyhotovenie samotného diela 60 minút + určený čas na prípravu.

Hodnotenie súťaže

Súťaž hodnotí odborná porota, ktorá kontroluje dodržiavanie podmienok, pravidiel a kritérií. Hodnotí celkový dojem a vzhľad modelky. Základné kritériá súťaže:
- dokončenie zadanej témy v danom časovom limite,
- kvalita a čistota odborného vyhotovenia diela,
- odborné zručnosti a návyky,
- dodržanie správneho technologického postupu pri líčení,
- estetika vytvorenia, kreativita a náročnosť danej témy,
- dodržanie zásad bezpečnosti práce,
- čistota pracoviska.

Bodové hodnotenie

Tridsať bodov podľa smerníc OMC, za nedodržanie pravidiel a kritérií môže byť udelených až 15 trestných bodov. Výsledný pracovný list súťažiacich bude k dispozícii na nazretie ihneď po vyhlásení výsledkov a na požiadanie zaslaný e-mailom do školy.

Vyhlasovanie výsledkov

Po skončení súťaže si súťažiaci odloží svoje náradie a pomôcky a opustí pracovisko. Odborná komisia vyhodnotí súťaž, určí poradie a zástupcovia ŠIOV-u slávnostne vyhlásia výsledky a odovzdajú víťazom ocenenia.

Zoznam súťažných dvojíc

Súťažiaci	Modelka	Škola
Petra Pančíková	Diana Žišková	SŠ - SOŠ podnikania, Školská 7, Banská Bystrica
Kristína Chreneková	Veronika Poláčiková	SOŠ, Hattalova 968/33, Námestovo
Lucia Zárubová	Kristína Gorguličová	SOŠ hotelových služieb a obchodu, Jabloňová 1351, Zvolen
Natália Mitlíková	Mária Lipovská	SSOŠ - Magán Szakközépiskola, Trhovisko 2294/15, Dunajská Streda
Miroslava Bógyiová	Soňa Adamkovičová	SOŠ techniky a služieb, Tovarnícka 1609, Topoľčany
Michaela Chovanová	Miroslava Bosmanová	SOŠ hotelových služieb a dopravy, Zvolenská cesta 83, Lučenec
Jana Kečkéšová	Lucia Borzová	SOŠ, Jesenského 1, Nové Zámky
Simona Burianová	Lucia Koprlová	SOŠ, V. P. Tótha 31/5, Senica
Michaela Čičmanská	Kristína Reseteričová	SOŠ obchodu a služieb, P. Jilemnického 24, Trenčín
Mária Kováčová	Renáta Tokárová	SOŠ obchodu a služieb, SNP 5, Zlaté Moravce
Mária Rusnáková	Marika Seidlová	SŠ, Hlavná 2, Žilina-Bytčica
Veronika Bedečová	Gabriela Bednárová	SOŠ, Košická 20, Prešov
Dana Molnárová	Barbora Polakovičová	SOŠ, Račianska 105, Bratislava
Olívia Molnárová	Laura Žoldošová	SOŠ, Svätoplukova 2, Bratislava

Inštalatér

5. ročník celoslovenskej súťaže Ukáž, čo vieš

25. november • 10.00 – 15.00 hod.

Súťažiace družstvá

Súťaže sa zúčastnia žiaci odboru inštalatér. Žiakov sprevádza pedagogický pracovník, ktorý nebude zasahovať do priebehu súťaže. Súťažiť budú dvojčlenné družstvá za každú školu. Dvojica pracuje na zadanej úlohe spoločne.

Súťažné podmienky

Na splnenie úlohy je určený limit 3 hodiny. Pred otvorením súťaže sa uskutoční krátke kolokvium, kde usporiadateľ oboznámi súťažiacich s kritériami hodnotenia ich práce, poučí ich o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a poskytne im ďalšie informácie.

Popis

Predmetom súťažnej práce bude zmontovať podľa priloženého návodu komponenty modulu splachovacieho systému závesného WC a pripojiť vodovodné a odpadové potrubie. Pri zostave sa nehodnotí funkčnosť zariadenia, ale správna montáž jednotlivých komponentov a estetika uskutočnenej montáže. Súčasťou zadania je aj podrobný popis jednotlivých komponentov a ich funkcie.

Odporučené náradie

Náradie si súťažiaci nemusia priniesť so sebou, bude súčasťou priložených komponentov k zostave. Priniesť so sebou si však treba písacie potreby na popis komponentov a ich funkcie.

Hodnotenie súťaže

Súťaž hodnotí odborná porota, s kritériami hodnotenia oboznámi súťažiacich usporiadateľ pri úvodnom kolokviu. Praktická časť súťaže sa hodnotí podľa viacerých kritérií, z ktorých najzákladnejšie je dokončenie zadanej úlohy v danom čase, kvalita odborného vyhotovenia, dodržiavanie zásad bezpečnosti práce, odborné návyky, dodržiavanie správneho technologického postupu, čistota pracoviska a diela, estetika vyhotovenia.

Kritériá hodnotenia

Výsledné umiestnenie súťažiacich družstiev je dané súčtom bodov z praktickej časti. Usmerňovanie žiakov a iná pomoc (najmä zo strany pedagogického dozoru) je nevhodné a neprípustné. Porušením týchto zásad môže byť družstvo diskvalifikované.

Vyhlasovanie výsledkov

Po skončení praktickej časti súťažiaci ihneď vyčistia, upravia pracovisko a prezlečú sa. Odborná porota vykoná vyhodnotenie praktickej časti a následne vyhodnotí celú súťaž. Následne bude podľa pokynov organizátora vyhlásené poradie súťažiacich a odovzdajú sa ceny.

Zoznam súťažných dvojíc

Súťažiaci	Škola
Matej Rosa, Jozef Ceniga	SOŠ stavebná, Tulipánová 2, Žilina
Marek Talába, Branislav Vrablic	SOŠ, V. P. Tótha 31/5, Senica
René Brúna, Jakub Tarina	SOŠ techniky a služieb, Tovarnícka 1609, Topoľčany
Oliver Poročák, Ákos Tibor Németh	SOŠ stavebná - ÉszKI, Nitrianska cesta 61, Nové Zámky

Maliar – lakovník – natierač

7. ročník celoslovenskej súťaže Ukáž, čo vieš

25. november • 10.00 – 15.00 hod.

Súťažiace družstvá

Súťaže sa zúčastnia žiaci odboru maliarske a natieračske práce. Sprevádza ich pedagogický pracovník, ktorý nebude zasahovať do priebehu súťaže. Súťažiť budú dvojčlenné družstvá za každú školu. Dvojica pracuje na zadaných úlohách spoločne.

Súťažné podmienky

Na splnenie úlohy je stanovený limit 3 hodiny. Pred otvorením súťaže sa uskutoční krátke kolokvium, kde usporiadateľ oboznámi súťažiacich s kritériami hodnotenia ich práce, poučí ich o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a poskytne im ďalšie informácie.

Popis

Predmetom súťažnej práce bude obrazec určený usporiadateľom. Súťažiaci sú povinní dodržať tvary a rozmery zadaného obrazca, tento rok je ním rovnoramenný trojuholník. Linka musí byť spravená voľnou rukou bez použitia pravítka alebo iných pomôcok. Je zakázané používať striekacie zariadenie. Súťažiaci môžu používať pravítko, podpery a tzv. malštok. Pracovné pomôcky a náradia si súťažiaci prinesú sami v závislosti od témy a spôsobu výkonu práce, materiál zabezpečí organizátor. Každé pracovisko bude pred začatím práce na podlahe ošetrené proti znečisteniu vlnitým papierom alebo textilnou fóliou s lepiacou páskou, ktoré budú k dispozícii.

Odporúčané náradie

Súťažiacim sa odporúča zabezpečiť si bežné maliarske náradie na vymaľovanie (štetku, valček, štetec, atď.), potreby na linkovanie, potreby na presné prenesenie a zväčšenie grafického obrazca (kružidlo, pravítko, meter, vodováhu, ceruzky, gumu, lepenku, atď.), potreby na presné vymaľovanie (malé valčeky, jemné štetky, štetce, písmomaliarske pravítko s oporou – „malštok“, atď.), fén/teplovzdušnú pištoľ na urýchlenie schnutia farebných tónov, pracovný odev a ochranné pomôcky (helma a ťažká pracovná obuv nie je potrebná). Nie je možné používať laser.

Hodnotenie súťaže

Súťaž hodnotí odborná hodnotiaca komisia, s kritériami hodnotenia oboznámi súťažiacich usporiadateľ pri úvodnom kolokviu. Praktická časť súťaže sa hodnotí podľa viacerých kritérií, z ktorých najzákladnejšie je dokončenie zadanej úlohy v danom čase, kvalita odborného vyhotovenia, dodržiavanie zásad bezpečnosti práce, odborné návyky, dodržiavanie správneho technologického postupu, čistota pracoviska a diela, estetika vyhotovenia, rozmerová presnosť, viditeľnosť predkreslenia ceruzkou a ďalšie. Nedodržanie sledovaných kritérií sa hodnotí odpočítavaním bodov.

Kritériá hodnotenia

Výsledné umiestnenie súťažiacich družstiev je dané súčtom bodov z praktickej časti. Usmerňovanie žiakov a iná pomoc (najmä zo strany pedagogického dozoru) je nevhodné a neprípustné. Porušením týchto zásad môže byť družstvo diskvalifikované.

Vyhlasovanie výsledkov

Po skončení praktickej časti si súťažiaci ihneď upracú pracovisko a prezlečú sa. Odborná hodnotiaca komisia vyhodnotí praktickú časť a následne zhodnotí celú súťaž. Podľa pokynov organizátora sa vyhlási poradie súťažiacich a trom víťazným tímom budú odovzdané ocenenia.

Zoznam súťažných dvojíc

Súťažiaci	Škola
František Angyal, Denis Gadžurič	SOŠ technická - Műszaki Szakközépiskola, Bratislavská cesta 10, Komárno
Nikolas Bödök, András Németh	SOŠ obchodu a služieb - KéSS, Budovateľská 32, Komárno
Tomáš Máté, Gabriel Prisztics	SOŠ stavebná - ÉszKI, Nitrianska cesta 61, Nové Zámky
Jaroslav Kaduch, Maroš Svrček	SOŠ drevárska a stavebná, Krásno nad Kysucou 1642

Ilustračné foto Ján SÚKUP

Celoslovenské odborné podujatie žiakov základných a stredných škôl

JUVYR

Tvorivé pracoviská, interaktívne tabule, ukážky remesiel, výrobky a služby žiakov stredných odborných škôl, celoštátne súťaže žiakov stredných škôl
Ukáž, čo vieš*, ukážka súťaživosti žiakov základných škôl v motivačných súťažiach *Škola mojej profesie* a *Stavebníctvo rukami našich žiakov základných škôl

Termín: 25. a 26. november 2014 od 9.00 do 17.00 hod. **Miesto konania:** Národné tenisové centrum – Aegon aréna, Príkopova 6, 831 03 Bratislava

Hlavný organizátor: Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bellova 54/a, 837 63 Bratislava
Riaditeľ podujatia: Ing. Ivan Stankovský, CSc., riaditeľ Štátneho inštitútu odborného vzdelávania ● **TOP manažment podujatia:** Ing. Vlasta Púchovská, Eva Bugajová, Eva Maďarová
Spoluorganizátori: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, vyššie územné celky, okresné úrady, cechy, komory, firmy, združenia

Prehľad vystavovateľov a škôl

Celkový počet vystavovateľov na 23. ročníku podujatia JUVYR: **50**

Vystavovatelia podľa krajov

BA	TT	NR	TN	BB	ZA	PO	KE	Spolu
27	2	4	5	6	3	2	1	50

Tvorivé pracoviská a ukážky: 10 stredných škôl (odborné zamerania: podnikanie v remeslách a službách, kynológia, chov koní a jazdectvo, rybárstvo, ekonomické predmety, doprava, elektrotechnika, elektronika, informačné technológie, počítačové siete, grafika, digitalizácia médií, strojárstvo, chemické odbory, ekonomické odbory, gastronómia, hotelové služby, potravinárstvo, elektrotechnika, drevárska výroba, floristika, záhradníctvo – viazanie a aranžovanie kvetín, záhradnícka a krajinná tvorba, vidiecka turistika, kozmetička a vizážistka, kaderník, fotograf, vlasová kozmetika)
Predaj výrobkov: 36 stredných škôl (odborné zamerania: strojárstvo, elektrotechnika, ekonomika, informačné technológie, gastronómia, hotelierstvo, technika a prevádzka dopravy, logistika, podnikanie, obchod a služby, pedagogika a sociálne služby, gastronómia, hotelové služby, potravinárstvo, polygrafia a médiá, umelecké výtvarníctvo, záhradnícka výroba a služby, prevádzka a údržba cestných vozidiel, sklárstvo, stavebníctvo, automechanik, mechanik počítačových sietí, cestovný ruch, odevníctvo, marketing, logistika, autoopravárenstvo, knihárstvo, čalúnnictvo, odborné vzdelávanie postihnutej mládeže)

Program

Utorok, 25. november 2014

9.00 hod.	Otvorenie podujatia pre verejnosť
9.00 – 10.00 hod.	Kultúrny program – *ukážka bojových umení* (SSOŠ ochrany osôb a majetku Bratislava)
9.00 – 16.00 hod.	Národný projekt *Dielne* – ukážka súťaživosti žiakov základných škôl v motivačných súťažiach Škola mojej profesie
10.00 – 11.00 hod.	Prezentácia víťazov súťaží národného projektu *Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami* (ďalej len „Dielne“): ■ Základoškolská odborná činnosť (Pôdohospodárstvo, Chémia, potravinárstvo, Strojárstvo, hutníctvo, doprava) ■ ZENIT (Tvorba webových stránok)
10.00 – 15.00 hod.	Ukáž, čo vieš (celoštátne súťaže odborných zručností žiakov SOŠ): ■ 7. ročník súťaže Maliar – lakovník – natierač ■ 5. ročník súťaže Inštalatér
10.00 – 15.30 hod.	Národný projekt *Dielne* – súťaž Stavebníctvo rukami našich žiakov základných škôl (odbory stolár, inštalatér)
11.00 hod.	Slávnostné otvorenie podujatia pre pozvaných hostí a vystavovateľov

Streda, 26. november 2014

9.00 – 16.00 hod.	Národný projekt *Dielne* – ukážka súťaživosti žiakov základných škôl v motivačných súťažiach Škola mojej profesie
10.00 – 12.00 hod.	Prezentácia víťazov súťaží národného projektu *Dielne*: ■ Základoškolská odborná činnosť (Stavebníctvo, Informatika) ■ ZENIT (Robotika) ■ Mladý mechatronik
10.00 – 13.00 hod.	Ukáž, čo vieš (celoštátna súťaž odborných zručností žiakov SOŠ): ■ 10. ročník súťaže Kozmetička a vizážistka
10.30 – 13.30 hod.	Skills Slovakia (celoštátna súťaž odborných zručností žiakov SOŠ): ■ 4. ročník súťaže Kaderník
12.00 – 13.00 hod.	Kultúrny program – *módna prehliadka odevov* (SOŠ podnikania Trenčín)
14.00 – 14.30 hod.	Kultúrny program – *módna prehliadka šperkov* (SOŠ sklárska Lednické Rovne)
15.30 hod.	Slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaží vystavovateľov: ■ Najkreatívnejšie tvorivé pracovisko ■ Najoriginálnejší výstavný stánok

V priestoroch výstaviska bude tiež možné: konzultovať s odbornými pracovníkmi Štátneho inštitútu odborného vzdelávania, navštíviť stánky partnerov podujatia (Microsoft pre školstvo – najnovšie technológie pre žiakov a učiteľov, Tréningové centrum GOPAS, Xbox pre návštevníkov, eTechnology).

Zoznam vystavovateľov na 23. ročníku celoslovenského školského podujatia JUVYR 2014

P. č.	Vystavovateľ	Zameranie školy
1.	Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Hálova 16, Bratislava	elektrotechnika, informačné technológie
2.	Spojená škola - Stredná odborná škola, Ul. SNP 30, Ivanka pri Dunaji	kynológia, chov koní a jazdectvo, rybárstvo, ekonomické predmety, doprava
3.	Spojená škola Ivanka pri Dunaji, organizačná zložka Stredná odborná škola J. A. Gagarina, Svätoplukova 38, Bernolákovo	bioenergetika, technika a prevádzka dopravy, služby v cestovnom ruchu
4.	Stredná odborná škola obchodu a služieb Samuela Jurkoviča, Sklenárova 1, Bratislava	obchod a služby
5.	Súkromná stredná odborná škola ochrany osôb a majetku, Vranovská 4, Bratislava	ochrana osôb a majetku
6.	Cirkevná stredná odborná škola elektrotechnická P. G. Frassatiho, Vazovova 12, Bratislava	elektrotechnika, elektronika, informačné technológie, počítačové siete, grafika digitálnych médií
7.	Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska cesta 1, Bratislava	odborné vzdelávanie telesne a zdravotne postihnutej mládeže
8.	Stredná odborná škola technická, Vranovská 4, Bratislava	strojárstvo – obrábanie materiálov
9.	Stredná odborná škola, Svätoplukova 2, Bratislava	kaderníctvo, kozmetika, manikúra, pedikúra, vizážistika, telová kozmetika
10.	Stredná odborná škola polygrafická, Račianska 190, Bratislava	polygrafia a médiá
11.	Stredná odborná škola záhradnícka, Brezová 2, Piešťany	záhradnícka výroba a služby (aranžovanie a sadovnícka tvorba)
12.	Národný projekt *Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií*, Stromová 9, Bratislava	
13.	Stredná priemyselná škola dopravná, Kvačalova 20, Bratislava	doprava a logistika, prevádzka a údržba cestných vozidiel
14.	Stredná odborná škola sklárska, Súhradka 193, Lednické Rovne	sklárstvo
15.	Stredná odborná škola dopravná, Sklenárova 9, Bratislava	logistika, autoopravárenstvo
16.	Stredná odborná škola automobilová, J. Jonáša 5, Bratislava	strojárstvo, elektrotechnika
17.	Stredná odborná škola chemická, Vlčie hrdlo 50, Bratislava	chemické odbory, ekonomické odbory
18.	Stredná odborná škola gastronómie a hotelových služieb, Farského 9, Bratislava	gastronómia, hotelové služby, potravinárstvo
19.	Národný projekt *Podpora profesijnej orientácie žiakov základných škôl na odborné vzdelávanie a prípravu*, Bellova 54/a, Bratislava	
20.	Stredná odborná škola podnikania, Veľkomoravská 14, Trenčín	podnikanie, obchod, ekonomika, cestovný ruch, odevníctvo
21.	Súkromná stredná odborná škola veterinárna, Bullova 2, Bratislava	veterinárne zdravotníctvo a hygiena
22.	Stredná odborná škola elektrotechnická, Rybničná 59, Bratislava	elektrotechnika
23.	Spojená škola - Hotelová akadémia, Slanická osada, Námestovo	hotelierstvo
24.	Stredná odborná škola obchodu a služieb, M. R. Štefánika 8, Krupina	obchod, podnikanie a služby
25.	Stredná odborná škola drevárska, Filinského 7, Spišská Nová Ves	drevárska výroba
26.	Stredná odborná škola lesnícka, Akademická 16, Banská Štiavnica	lesníctvo, lesnícka prevádzka, krajinná ekológia
27.	Odborné učilište, Dúbravská cesta 1, Bratislava	služby
28.	Národný projekt *Rozvoj stredného odborného vzdelávania*, Stromová 9, Bratislava	
29.	Stredná odborná škola elektrotechnická, Sibírska 1, Trnava	elektrotechnika, strojárstvo, informačno-komunikačné technológie
30.	Stredná odborná škola strojnícka, Športová 1326, Kysucké Nové Mesto	strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba
31.	Hotelová akadémia Otta Brucknera, MUDr. Alexandra 29, Kežmarok	hotelierstvo, gastronómia, turizmus
32.	Stredná odborná škola elektrotechnická, Hlavná 1400/1, Poprad-Matejovce	elektrotechnika
33.	Stredná odborná škola, Pod Bánošom 80, Banská Bystrica	rozvoj vidieka, potravinárska výroba
34.	Stredná odborná škola drevárska, Pílska 7, Topoľčany	drevárska a nábytkárska výroba
35.	Stredná odborná škola drevárska, Lučenecká cesta 2193/17, Zvolen	drevárska a nábytkárska výroba
36.	Spojená škola - Stredná odborná škola podnikania, Školská 7, Banská Bystrica	kozmetik
37.	Stredná odborná škola, Nábrežie mládeže 1, Nitra	stavebníctvo
38.	Stredná odborná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím, Koceľova 26, Bratislava	knihárstvo, čalúnnictvo, záhradníctvo, kaderníctvo
39.	Centrum odborného vzdelávania a prípravy pri Strednej odbornej škole gastronómie a hotelových služieb, Farského 9, Bratislava	gastronómia, hotelové služby, potravinárstvo
40.	Stredná odborná škola technická, Ul. 1. mája 22, Zlaté Moravce	strojárske, elektrotechnické a ekonomické služby
41.	Stredná odborná škola, T. Vansovej 1054/45, Púchov	strojárstvo, elektrotechnika, odevníctvo, ekonomika
42.	Stredná odborná škola záhradnícka Gustáva Čejku, Bratislavská 44, Malinovo	floristika, záhradníctvo – viazanie a aranžovanie kvetín, záhradnícka a krajinná tvorba, vidiecka turistika
43.	Súkromná stredná odborná škola, Exnárova 20, Bratislava	stavebné profesie, automechanik, mechanik počítačových sietí, marketing
44.	Stredná odborná škola, Račianska 105, Bratislava	kozmetička a vizážistka, kaderník, fotograf, vlasová kozmetika, podnikanie v remeslách a službách
45.	Stredná odborná škola strojnícka, Športovcov 341/2, Považská Bystrica	strojárstvo
46.	Stredná odborná škola, č. 294, Pruské	poľnohospodárstvo, potravinárstvo
47.	Hotelová akadémia, Čsl. armády 1804, Liptovský Mikuláš	hotelierstvo, gastronómia, obchod
48.	Súkromná stredná odborná škola technická, Dr. Janského 10, Žiar nad Hronom	strojárstvo, elektrotechnika
49.	Stredná odborná škola hotelových služieb a obchodu, Zdravotnícka 3, Nové Zámky	hotelové služby, cestovný ruch, obchod
50.	Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bellova 54/A, Bratislava	